

Nieuwjaarstoespraak burgemeester Sjoerd Potters

door Guus Geebel

Aangezien de traditionele Nieuwjaarsreceptie van het gemeentebestuur dit jaar vanwege de coronapandemie niet door kan gaan, hield burgemeester Sjoerd Potters zijn toespraak vanuit het Gemeentehuis via Regio TV De Bilt

'Dames en heren, jongens en meisjes inwoners van Bilthoven, De Bilt, Groenekan, Hollandsche Rading, Maartensdijk en Westbroek, leden van de gemeenteraad en collega's bij de gemeente; Daar zaten we dan. Een Oud en Nieuw zonder groot feest. Een oud en nieuw zonder de hele familie. Een Oud en Nieuw zonder even bij de burens binnen te lopen. Een nieuw jaar hebben we zonder vuurwerk begroet. Met niet meer dan ons eigen gezin en maximaal twee anderen. Misschien was het nog een hele toer om de fles champagne en de schaal oliebollen leeg te krijgen. Hoe was dat om het glas te heffen op anderhalve meter afstand van elkaar zonder drie zoenen of een omhelzing? Ik hoop van harte dat eens maar nooit meer zo zal zijn'.

'Opnieuw zitten we in een lockdown. Een woord dat we een jaar eerder nog niet eens kenden. Een si-

tuatie, waar we ons eerder nog geen enkele voorstelling van konden maken. Stel dat we het wel hadden geweten, een jaar eerder, dat veel van onze plaatsgenoten zouden overlijden of ernstig ziek zouden worden door een pandemie? Dat we mensen die ons dierbaar zijn maandenlang alleen maar vanachter een raam konden zien, dat ondernemers de zaak die ze met veel liefde hadden opgebouwd, zouden moeten sluiten? Als we het wel hadden geweten dat onze kinderen maandenlang niet naar school zouden kunnen, dat het eindexamen en het tussenjaar van onze zoon of dochter helemaal niet door zou gaan, dat we onze collega's alleen nog maar via de computer zouden spreken? Wat zou het met ons hebben gedaan? Zouden we verlamd zijn geraakt van de schrik? Het is maar goed dat we niet alles van tevoren weten. Want wanneer het onvoorstelbare ons overkomt, blijken we opeens veel veerkracht

in ons te hebben. Dan zoeken we elkaar op en onderzoeken wat we voor elkaar kunnen doen. Dat is voor mij het bijzondere van 2020, dat we niet verlamd zijn van de schrik. Maar dat we ondanks alle beperkingen, veel voor elkaar hebben betekend'.
'Toen we dit voorjaar voor het eerst thuis kwamen te zitten, zijn we in de gemeente De Bilt meteen een callcenter gestart. Een plek waar mensen terecht konden met hun vragen en hun zorgen. We hoorden over het verdriet van opa's en oma's die hun kleinkinderen misten. We hoorden van ondernemers die niet wisten of ze het zouden redden. Van de collega die nergens in huis meer een plek voor zichzelf had en dus maar vanuit de auto ging werken. We hoorden hartverscheurende verhalen over het verlies van een dierbare, zonder afscheid. En hoe langer de crisis duurt, hoe dieper persoonlijk worden we er allemaal door geraakt. Dat maakt het moeilijker om het vol te houden.

Burgemeester Sjoerd Potters tijdens een vorige nieuwjaarsreceptie.

Er is steeds meer boosheid en verzet, teleurstelling en frustratie. En dat is begrijpelijk. En toch wil ik óók blijven denken aan het goede dat de crisis in ons naar boven heeft gebracht. Want hoe moeilijk ook, we bleken het roer snel om te kunnen gooien. Zoals de huisartsen in De Bilt die wilden dat hun patiënten veilig naar de praktijk konden blijven komen en daarom samen een leegstaande praktijk huurden om coronapatiënten op te vangen. Zoals al die inwoners in onze gemeente die aanboden om als vrijwilligers aan de slag te gaan voor wie de deur niet meer uit kon of zich alleen voelde. Zoals alle leerkrachten, die digitaal les gingen geven alsof ze nog nooit anders hadden gedaan. Zoals de zorgverleners die op hun post bleven en er nog een flinke tand bij deden. En zoals alle gemeente-medewerkers die op een donderdagavond hoorden dat het kabinet steunmaatregelen aankondigde voor ondernemers en op maandagochtend hadden ze al een virtueel loket ingericht waar ondernemers met hun vragen terecht konden en formulieren konden downloaden'.

'En toen op 15 december de tweede lockdown begon, zaten we de volgende dag meteen online aan tafel met alle ondernemersverenigingen om te kijken wat ons te doen stond. Ik ben trots op iedereen, die zich zo inzette. 2020 had twee gezichten. Het gezicht van verdriet, verlies en verzet. En het gezicht van veerkracht vindingrijkheid en verbondenheid. We weten nu dat we veel met elkaar

kunnen opvangen. Maar ook dat we flink ongeduldig kunnen zijn. We hebben ervaren hoe belangrijk individuele vrijheid voor ons is. Maar ook dat het gedrag van ons allemaal er toe doet. Want als ik me niet meer aan de regels houd, heeft dat gevolgen voor jou. En als jij de regels aan je laars lapt, zit ik nog langer thuis. We hebben letterlijk ervaren dat een samenleving betekent dat we samen leven en verantwoordelijk zijn voor elkaar.

Kon ik maar zeggen, dat alles voorbij is met de start van het nieuwe jaar. Maar zover is het nog niet. Al komt het moment nu wel dichterbij. Want het goede nieuws van 2020 is natuurlijk dat er een vaccin is. Zelf ben ik niet meteen aan de beurt, maar ik kijk erg uit naar dat moment. Veel mensen hebben er hun twijfels bij. Is het wel veilig? Kan het in zo'n korte tijd worden ontwikkeld? Maar ik twijfel daar niet aan. Een paar jaar geleden dreigde een ander Covid-virus de kop op tee steken: SARS-Covid1. Er werd wel meteen onderzoek gedaan naar de aard van het virus, om een goed vaccin te ontwikkelen. En de kennis van toen wordt nu toegepast om het vaccin te ontwikkelen tegen het nieuwe SARS-corona-virus'.

Lees verder op pagina 3

advertentie

De nieuwjaarstoespraak van dit jaar werd opgenomen op gemeentehuis Jagtlust.

advertentie

NOFFER

'VREEMD' OMDAT WE DIT JAAR GEEN VUURWERK MOCHTEN AFSTEKEN, HAD IK MIJN VUURWERKBOM WEGGEGOOID IN EEN AFVAL CONTAINER IN DE BILT; HAALT DE BRANDWEER 'M ER WEER LIT!!'

ADCURA

Onderdeel van Huiting Uitvaartverzorging

Dag en nacht bereikbaar:
0346 - 210 700

Het leven is een reis

Ik begeleid u met liefde wanneer deze ten einde is gekomen.
Graag denk ik met u mee over tekst, muziek en locatie.

De uitvaart zoals ú het wilt. Passend.

Koop Geersing | uitvaartverzorgers
06 - 10 27 55 85 (dag en nacht bereikbaar)

Kees van Asselt

begravenisondernemer
Voorheen De Bruijn

Overlijden melden?
0346 - 28 17 11

Oor een waardige begrafenis met aandacht voor persoonlijke wensen en een eerlijk tarief

- Wij verzorgen alleen begrafenissen
- Wij zijn dag en nacht bereikbaar

Meer informatie of ons gratis 'laatste wensen' boekje aanvragen?
Ga naar → www.kvanasselt.nl of bel naar 06 - 15 45 11 30.

→ Bezoek onze nieuwe vestiging Adres: Dorpsweg 76/78 in Maartensdijk
Openingstijden: Wo. 14.00 - 17.00 uur en za. 10.30 - 14.00 uur

Open De Bep

WIJNEN & GEDISTILLEERD

DORPSWEG 158 Maartensdijk • 0346-212378

Een uitgave van Vario Pers
Oplage 20.500 ex
Redactie: Henk van de Bunt
Eindredactie: Saskia van Driel
Redactie- en advertentieadres:
Kon. Wilhelminaweg 461
3737 BE Groenekan
T:0346-211992. ook via
E:info@vierklank.nl

Bilthoven

Pr. Centrumkerk

10/01 • 10.30u - Mevr. Ds. Marjolein Cevaal-Erbrink
Aanmelden via kerkelijkbureau@pgbbilthoven.nl

Pr. Gem. Zuiderkapel

10/01 • 09.30u - Ds. M.A. Kuijt
10/01 • 18.30u - Ds. J.B. ten Hove

Vrijz. gel. gem. Woudkapel

Vanwege de maatregelen rondom Corona is de Woudkapel in ieder geval tot en met 19 januari a.s. gesloten. Verdere informatie over evt. via live stream bij te wonen bijeenkomsten zie www.woudkapel.nl

Evangelische Gemeenschap, Zuiderkapel, Boslaan 3 Bilthoven

10/01 • 14.00u - De heer Herman Kesting

R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe

10/01 • 10.30u - Voorganger W. Sarot
Al vieringen zijn online, zonder kerkgangers.

Ger. Kerk (wijkgemeente d'Amandelboom)

Tot en met 17 januari 2021 geen diensten meer

De Bilt

Protestante Wijkgemeente Dorpskerk
10/01 • 10.00u - Ds. H.E. Dankers
Alles alleen online

Protestante Wijkgemeente Oosterlichtkerk

10/01 • 10.00u - Ds. E.J.W. van Leersum
Alleen online

R.K. St. Michaelkerk

10/01 • 10.30u - Gebedsviering: voorgangers A. van Gaans en W. Kremer
Reserveren via www.marthamaria.nl/vieringen

Nieuwstraatgemeente V.E.G. De Bilt

Tot en met midden januari 2021 zijn er geen diensten

Groenekan

Herv. huisgemeente Groenekan (Groenekanseweg 66)

10/01 • 15.30u - Ds. M. Baan

Herst. Herv. Kerk Groenekan (Groenekanseweg 66)

10/01 • 10.00u - Ds. N.P.J. Kleiberg
10/01 • 18.30u - Ds. P. de Vries

Hollandsche Rading

PKN - Kapel

10/01 • 09.30 uur - Samendienst in en met Ontmoetingskerk Maartensdijk
Aanmelden via aanmelden@pknmaartensdijk.nl

Lage Vuursche

PKN - Herv. Kerk

10/01 • 10.00u - Proponent drs. G.A. van Ginkel
10/01 • 18.30u - Ds. J. Domburg
De kerkdiensten hebben op dit moment een besloten karakter en worden digitaal uitgezonden via kerkomroep.nl.

Maartensdijk

Hersteld Hervormde kerk

10/01 • 10.00u + 18.30u - Ds. J.G. Blom

PKN - Ontmoetingskerk

10/01 • 09.30u - Ds. P. Vliegthart
Aanmelden via aanmelden@pknmaartensdijk.nl

St. Maartenskerk

10/01 • 10.00u - Eucharistieviering. Voorganger Pastor M. Meneses (TV-uitzending)
Reserveren via corona-vieringensm@marthamaria.nl

Westbroek

Ned. Ger. Kerk

10/01 • 10.00u - Dhr. R.W. van Dijke
10/01 • 18.30u - Ds. W.J. van der Linde

PKN - Herv. Kerk

10/01 • 10.00u - Ds. M. van der Zwan
10/01 • 18.30u - Proponent A. Verstoep

Oud papier

Groenekan

Op zaterdag 9 januari haalt Stichting Warm Hart weer oud papier op in Groenekan, inclusief Nieuwe Weteringseweg, Voordorpse-dijk, Ruigenhoeksedijk en Achterweteringseweg. U wordt verzocht het papier (gebundeld of in dozen) of de papierklike met handgreep naar straatkant vóór 8.00 uur aan de weg te zetten.

Oud papier

Maartensdijk

Korfbalvereniging 'Tweemaal Zes' haalt zaterdag 9 januari oud papier op in Maartensdijk. De papierwagens gaan zaterdagmorgen om 9.00 uur rijden. U wordt verzocht uw papierklike of het goed gebundelde papier tijdig aan de weg te zetten.

STEENHOUWERIJ
Jongerius

gedenkmonumenten
as-bestemmingen

Bezoek onze uitgebreide showroom en showtuin.

- eigen steenhouwerij voor het vervaardigen van persoonlijke wensen.
- 3 generaties vakmanschap

www.steenhouwerij.nl

Schaverijstraat 59, 3534 AS Utrecht
Telefoon : 030 - 2 444 004
E-mail : info@steenhouwerij.nl

Evangelische Gemeenschap verhuist

Door aanscherping van de coronaregels en een aanstaande verbouwing moest de Evangelische Gemeenschap Bilthoven haar plaats van samenkomen in De Koperwiek, waar ze al vele jaren op de zondagochtenden samen komen, verlaten. Hun nieuwe onderkomen

Voor de vele blijken medeleven, zowel persoonlijk als schriftelijk, die wij van u mochten ontvangen, tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn innig geliefde man, mijn lieve zorgzame vader, schoonvader en onze lieve opa

Hendrik Nokkert

betuigen wij u onze oprechte dank.
Uw medeleven heeft ons heel goed gedaan.

A. C. Nokkert - Veldhuizen
Jan-Hendrik en Corrine Nokkert - Bouw en kleinkinderen

Barneveld, januari 2021

*Huil niet omdat ik er niet meer ben
Maar glimlach omdat ik er was*

Bedroefd, maar ook dankbaar dat haar verdere pijn bespaard is gebleven, laten wij u weten dat na een kortstondige ziekte is overleden onze moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Jannetje Katharina Maria Margaretha van Krimpen - Kalee

Janny

☆ Utrecht, 11 juni 1928
† Bilthoven, 31 december 2020

weduwe van
Ary van Krimpen

Dick en Agnes
Maurice en Vanessa
Yara, Robin, Fenna

Eric
Myrthe en Niels
Thijs, Loa
Daniël en Chantal
Vincent (in gedachten), Marja

Rob en Yolanda
Femke en Bas
Peer, Caesar
Stephan

Correspondentieadres:
Tap DELA t.a.v. Familie van Krimpen,
Soestdijkseweg-Zuid 265, 3721 AE Bilthoven

Janny is overgebracht naar uitvaartcentrum Tap DELA, Soestdijkseweg-Zuid 265 te Bilthoven, alwaar geen bezoek.

De uitvaart vindt plaats in besloten kring.

'Van Haren' Uitvaartverzorging

voor Maartensdijk en Omstreken

Als het gaat om een perfect verzorgde begrafenis of crematie voor alle gezindten

Uitvaartleidster: Mevr. Birgitte van Manen - van Haren

Gespecialiseerd in: Thuis opbaren * Bloemwerk * Grafmonumenten
Vooruitregeling/Wilsbeschikking Uitvaart

Door onze persoonlijke aandacht, kunnen wij de uitvaart geheel naar uw wensen verzorgen.

Voor directe hulp zijn wij dag en nacht bereikbaar

Tel. 035 - 577 12 82

Charles Weddepohlaan 32 - 3739 LE Hollandsche Rading

bevindt zich in de Zuiderkapel aan de Boslaan 3 in Bilthoven. Wel verandert het tijdstip van samenkomen; dat is nu 'zondags' 14.00 uur. De ingangs-

datum van deze wijziging was zondag 3 januari. Wie eens een kijkje wil komen nemen is van harte welkom.

Langzaam vervaagden je herinneringen, gleden je gedachten weg en nam je afscheid van ons. Nu nemen wij afscheid van jou.

Zo ben je er, zo ben je er niet meer.
Dag mijn lieve Tonnie!

Tonnie Leijendekkers - Boersen

27 januari 1938

19 december 2020

Voor altijd in mijn hart.

Arie Leijendekkers

Correspondentieadres:
Y. Leijendekkers
Patrijslaan 29
3738 GC Maartensdijk

Het afscheid heeft in besloten kring plaatsgevonden.

*'Fais ce que dois,
advienne que pourra'*

Mijn man, onze pater familias, is na een kort en hevig ziekbed heengegaan. Met groot verdriet, maar ook blij dat wij zoveel jaren met je hebben mogen delen, laten we je gaan. De mooie momenten met jou, blijven bij ons.

Ad Herremans

Adrianus Hendricus Maria

echtgenoot van

Phia Herremans-van den Bosch

'We hebben het goed gehad'

Utrecht, 1 augustus 1936
Maartensdijk, 19 december 2020

Phia

Arnoud & Leontine
Bas & Jule, Mats & Madeleine, Levi
René & Marjoleine
Pim & Kelly, Ko, Berend
Remko & Harriët
Hannah, Bodil, Dagmar

Correspondentieadres:
Arnoud Herremans
Parklaan 34, 3404 WH IJsselstein
arnoud.herremans@gmail.com

De crematie heeft plaatsgevonden in besloten kring.

Mogelijkheden op de (nieuwe)
Algemeen Bijzondere Begraafplaats Maartensdijk

GRAVEN | URNENGRAVEN | URNENMUUR

INFORMATIE

website: www.begraafplaatsmaartensdijk.nl
email: contact-adres@begraafplaatsmaartensdijk.nl

Oud en Nieuw 2020-2021 in Weltevreden

verteld aan Guus Geebel

‘Na ongeveer 9 maanden is ‘mijn zorgenkindje’ vannacht opgeblazen. De door mij vrijwillig geadopteerde splinternieuwe gele prullenbak ligt er sinds vannacht opengereten en in flarden bij. De bak was op zich gunstig tussen twee banken in geplaatst, naast een speelplaats met klimrek en een tafeltennistafel. Onherstelbaar.....onbegrijpelijk.

Vuilrapen, 't was een try-out, misschien wel tegen beter weten in want ik was gewaarschuwd: 'Pas op dat ze je niet voor gek verslijten. Je omgeving kan het aanzien voor een taakstraf of je gaan misgebruiken.' Aanvankelijk werden mijn opraapactiviteiten tijdens het uitlaten van 't hondje positief ontvangen. Ik heb met mezelf wel eens overlegd, me telkens ergeren en erlangs stappen, maar kom op, geef het een kans! Dus driemaal daags een boodschappentas mee en een opraap-grijpstok.

Troep

Vanaf balkonnetjes bemoedigend toegesproken, positieve duimpjes vanachter het stuur. Thuiswerkers zagen me en bemoedigden of bedankten me. Positieve woorden als mijn medeburger en ik gelijkvloers langs elkaar heen moesten op 1,5 meter afstand, al dan niet met hond. Ik leerde de plekken kennen waar bij herhaling troep ligt en dacht werkelijk in de

zomer even dat ook de vissers bij de Klompen Poel meewerkten door hun troep in een tas in de boom te hangen. Er waren ambtenaren aanspreekbaar en ook de voor mij te zware kassalade werd na ongeveer een halfjaar opgehaald. Maar de plastic stoel en een grote hoeveelheid consumptieverpakking liggen nog in de struiken. Voor mij ongrijpbaar en voor de overheid...: die moet eerst uitzoeken van wie het bedoelde terrein is. Zo dicht bij de gemeentewerf, dat irriteert me op zijn zachts uitgedrukt.

Wegkijken

Zo doende leerde ik de vis-, recreatie- en afwerkplekken kennen. Ik verbaasde me over het feit dat scholen kennelijk geen taakstraffen meer opleggen aan leerlingen. Kwam je in de jaren 60-70 te laat, dan moest je nablijven of een klusje doen. Het zwerfvuil rond de school oppikken was daar één van. Heden ten dage geen ouder die zich daarover lijkt

te bekommeren, zelfs niet omtrent gebruikte Durex of slip. Wel staan er vuilkorven langs het fietspad om te prikkelen, maar helaas, men moet eerst de skates aantrekken of een rondje met de fiets voor de banken langs want die zijn allebei noord-zuid gericht. De verwerking van het raapvuil is ook nog een dingetje. Meer tassen mee, of thuis een afvalstation inrichten en dan herverdelen?

Vernielingen

Enfin, de laatst aangeboden vuilcontainer werd geweigerd vanwege de kleur van de deksel. De rolcontainer werd naar de werf gelopen, langs een hoop troep in de berm aldaar, en achtergelaten want de manager kwam pas uren later en de portier zei geen restafval aan te kunnen nemen, een morele knak. Tot slot de jaarwisseling. Waarom zet die de jongelingen aan tot vernielingen? Het tunneltje wordt gebruikt als klankkast, al dagen. Telkenmale zit ik rechtop in bed. Oorlog meegemaakt, ik ben vast de enige niet. Ook met nog oudere mensen wordt geen rekening gehouden, bejaardenhuis en woningen om de hoek. Respect?? En dan ook nog 'mijn splinternieuwe gele afvalbak' die het moest ontgelden. Wie legt het uit of durft sorry te zeggen. Dan ga ik het toch nog weer proberen.

(Carmen Ploeg, Weltevreden)

Ook een brievenbus aan de Alfred Nobellaan moest het ontgelden.

advertentie

‘Wij staan altijd voor u klaar.’

Nadia en Sanne van Tap DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/bilthoven of bel **030 200 45 30** voor een persoonlijk gesprek.

**Tap
DELA**

Carmen Ploeg bij de restanten van haar adoptieafvalbak.

Vervolg van pagina 1

‘Doordat onderzoekers en wetenschappers niet bij nul hoefden te beginnen kon dat in korte tijd gebeuren. Ik heb er alle vertrouwen in en geloof dat we dankzij het vaccin in het nieuwe jaar terug kunnen gaan naar het goede dat we hadden, zodat we tijdens Oud en Nieuw volgend jaar wel weer met z'n allen bij elkaar kunnen komen. Elkaar om middernacht wel weer met drie zonen of een goede omhelzing een goed en gezond Nieuwjaar kunnen wensen.

Ik weet niet wat 2021 ons verder zal brengen, maar ik heb wel een aantal wensen; Ik hoop dat het ons lukt om het goede mee te nemen dat de crisis ons ook heeft gebracht. Dat we wat minder vaak de auto gebruiken of gaan vliegen, omdat we genoten van schonere lucht. Dat we af en toe toch online blijven vergaderen, omdat het best veel tijd scheelde. Dat we iets van de rust kunnen vasthouden die de crisis in ons jachtige bestaan heeft gebracht. Ik hoop ook dat we met de gemeenteraad weer belangrijke thema's kunnen oppakken waar vorig jaar minder aandacht voor kon zijn. Thema's uit onze toekomstvisie, zoals duurzaamheid, wonen, mobiliteit en een economie die iedereen kansen en mogelijkheden biedt’.

‘Ik wens de leden van onze gemeenteraad toe dat zij weer over de crisis heen kunnen gaan denken en ons meenemen in het gesprek. Want de uitdagingen voor corona, zijn er nog steeds. Sommige zijn zelfs groter geworden, want de crisis laat diepe economische sporen na. Verder wens ik ons allemaal toe, dat we geduld hebben met elkaar, ook na corona.

Ik moest dit jaar vaak aan de periode van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog denken. Dat was een tijd van hard aanpakken, want mensen moesten wonen, dijken moesten worden hersteld en kinderen moesten weer naar school kunnen. Door die bedrijvigheid was er weinig tijd om stil te staan bij verdriet en gemis. Dat heeft veel schade gedaan. Als corona voorbij is, zal ook veel aandacht uitgaan naar herstel van onze economie en werkgelegenheid, van onze gezondheidszorg en zorgmedewerkers en van onze onbevangenheid. Maar laten we ook stilstaan bij het verlies dat is geleden, van dierbaren, van een eigen onderneming of een baan die lief was, van een tussenjaar dat niet door kon gaan, van een gemist eindexamen of een gemiste eindmusical’.

‘Laten we stilstaan bij dat verdriet en teleurstelling en daarin geduld met elkaar hebben. Ik wens ons ook toe, dat we ons nog beter bewust zijn van onze democratische waarden die wereldwijd onder druk staan. Daardoor werden vrije verkiezingen dit jaar opeens gebeurtenissen die we met zorg tegemoet zagen. Nieuws en informatie bleken soms zo onbetrouwbaar dat we niet goed meer wisten wie of wat we nog konden vertrouwen. Na 75 jaar lijken vrede en vrijheid zo vanzelfsprekend geworden, dat we er nauwelijks meer bij stil staan. Dankzij samenwerking in Europees verband en op wereldschaal voelen we ons sterk en zelfverzekerd. Daardoor plaatsen we er vraagtekens bij. Wat doet Europa eigenlijk voor ons? Wat doet de VN eigenlijk voor ons? Democratische waarden kwamen dit jaar steeds meer ter discussie te staan en de pandemie en alle nepnieuws versterkten dat nog eens. 2021 is een verkiezingsjaar. In maart kiezen we een nieuw parlement, een nieuwe regering. Ik wens ons toe, dat we ons realiseren hoe bijzonder het is, om dat in vrijheid te kunnen doen’.

‘Het zal dit jaar nog een uitdaging zijn om voor voldoende stembureaus te zorgen waar mensen veilig kunnen werken en hun stem uit kunnen brengen. Zonder angst voor besmetting. Maar in de gemeente De Bilt gaan we alles op alles zetten om dat voor elkaar te krijgen. Want niets is zo belangrijk als je stem te kunnen laten horen.

En tenslotte wens ik ons toe, dat we dit jaar niet alleen onze stem laten horen, maar dat we ook naar elkaar blijven luisteren. Hoe oneens we het soms met elkaar zijn, want daarin zit het geheim van een sterkte samenleving, in aandacht voor elkaar en er voor elkaar zijn. Ik wens u namens het College, een gezond 2021 toe. Een jaar waarin we geduld hebben met elkaar, bereid zijn naar elkaar te luisteren en er voor elkaar te zijn. Ook als Corona voorbij is. We kunnen dat, we hebben er vorig jaar vele mooie voorbeelden van gezien’.

advertentie

GRATIS BEZORGSERVICE

Geopend ma t/m vr 08.00 - 17.30 uur
Buiten openingstijden kunt u op aanvraag uw medicijnen in de kluisjes ophalen
Tel.: 0346 - 210605

LANDWAART
CULINAIR

Alleen donderdag
Alle rauwkostsalades
en stampotten
Per 100 gram **€ 0,90**

**Donderdag, vrijdag
en zaterdag**
hebben we weer een
groot assortiment
met voorgerechten
en luxe
hoofdgerechten.
**Vis, Vlees en
Vegetarisch**

Lekker vers en gezond *
Roerbak Suprieur
400 gram **€ 2,99**

Grote
Courgette
Nu **€ 0,99**

* **Van onze bakker**
**Spelt-
walnootbrood**
Nu **€ 3,49**

Bruine bollen
5 voor **€ 1,99**

De lekkerste *
Comice Handperen
Heel kilo **€ 1,25**

De lekkerste
**Clementines
mandarijnen**
Zonder pit...
Uit Sicilië...!!

* **Van onze patissier**
**Chocolade
d'ór taart**
Nu **€ 15,95**

Granola's
Meergranen, rood fruit en
naturel
Nu per pak **€ 4,99**

Vers van de traiteur *
Tagliatelle **€ 1,69**
Met zalm en groenten 100 gram

Prei-gehaktschotel **€ 1,25**
100 gram

Gezond en verrassend lekker...
**Zoete aardappel
schotel (vega)** **€ 1,75**
100 gram

Alleen **Ma 11/01** **Di 12/01** **Wo 13/01**
Chili con carne **€ 1,25**
100 gram

Gesneden
Hutspot **€ 0,99**
500 gram

Hollandse
Elstar handappels **€ 1,99**
Heel kilo

Aanbiedingen met een * geldig op donderdag 7, vrijdag 8 en zaterdag 9 januari.

OPENINGSTIJDEN

Maandag t/m donderdag 08.00 - 18.00 uur
Vrijdag 08.00 - 20.00 uur
Zaterdag 08.00 - 16.00 uur
Zondag Gesloten

LANDWAART
CULINAIR

Maertensplein 21a
3738 GM Maartensdijk
0346 - 211330
info@agf-landwaart.nl
www.landwaartculinair.nl

Reclame geldig vanaf
donderdag 7 januari
t/m woensdag 13 januari

**KWALITEITSSLAGERIJ
ZWEISTRA**

DONDERDAG

Diverse vleeswaren
voor **100 GRAM** **0.99**
(minimaal 10 soorten)

Kookworst
Grillworst
Grillworst kaas
Grillworst piri piri
Grillworst saté
Leverworst
Paardenworst
Boterhamworst
Gebraden gehakt
Schouderham
Procureurrolade

Nergens deze kwaliteit voor zo'n lage prijs!!!

Extra donderdag voordeel:

**MOOIE MALSE RIBLAPPEN
OF HACHEE VLEES**
KILO **11.99**

Extra weekend voordeel

**GEMARINEERDE
RUNDER SCHNITZELS
OF BIEFSTUKJES** **3+1 GRATIS**

VOORDEEL HELE WEEK

Magere runderlapjes 500 GRAM **6.98**

Tartaartjes VOOR **6** **6.50**

Cheeseburgers VOOR **5** **10.-**

**Kipschnitzels of
Cordon bleu** **4+1 GRATIS**

MAANDAG-DINSDAG VOORDEEL

**Slavinken
Rundervinken
Boomstammetjes** **4+1 GRATIS**

VLEESWAREN TRIO

Gerookte ossenworst
Gegrilde kiprollade
Gerookte beenham 3 x 100 GRAM **5.98**

SALADE TRIO

Filet Americain
Vitello tonato salade
Ei-bieslook salade 3 x 100 GRAM **4.98**

WOENSDAG GEHAKTDAG

Half om half gehakt 1 Kg. | **6.48**
Rundergehakt 1 Kg. | **7.48**
Gekruid gehakt 1 Kg. | **7.48**

BOEREN JOEKEL
Lekker grote smeuïge kaas

KILO **9.99**

STOMPETOREN ROMIG JONG

500 GRAM **5.50**

Textiel, vloedlijn en cultuureducatie

door Henk van de Bunt

Al 48 jaar stoppen de 'reguliere' WVT-activiteiten in de laatste maand van een jaar om tijdens de feestdagen ruimte te maken voor kunst. Het gebouw wordt voor die gelegenheid getransformeerd naar een expositieruimte. Dit jaar kon door de Coronamaatregelen de totale expositie geen doorgang vinden. In het nummer van 16 dec. werden twee exposanten voorgesteld. Wij spraken voor het niet doorgaan van de expositie nog met drie anderen:

Trudie van Haaster zou een van de 43 exposanten zijn; Trudie woonde tot voor kort op de Grote Beer in Bilthoven en verhuisde onlangs naar Driebergen: 'Je zou kunnen zeggen dat ik beeldhouw met textiel. Ik kneed, kreuk, scheur, brandt net zo lang totdat het materiaal niet meer is wat ooit was: een kledingstuk, een tafelkleedje, een stukje band ... Al doende blaas ik oude dingen nieuw leven in en maak het tot een object waarmee ik je een verhaal vertel. Uiteindelijk wil ik jou het gevoel geven dat het werk naar je toekomt en je wil pakken, zoals ik de het textiel heb vastgehouden tijdens het werken. Daarom is mijn werk ook meestal driedimensionaal'.

Werkwijze

'Vaak begin ik met veel te veel. Ik houd van de overvloed en de uitbundigheid die een grote hoeveelheid materialen me geeft, van het omarmen en omarmt worden. Dan begint het zoeken: wat blijft, wat is overbodig? Ik ontrafel het geheim van de stof tot op de draad, want hoe gevarieerd het oorspronkelijk ook was, de kern van elk stuk textiel is altijd een draad. De draad waarmee het begon en die elke keer opnieuw de bron is om wat ik in mijn verbeelding vind te vormen tot een tastbaar object. Dat ontrafelen en opnieuw creëren is voor mij de magie van het werken'.

Sunniva Murriss naast werk dat ook bij de expositie bij WVT te zien zou zijn.

Ancient - arising from time

'Oeroude bomen zijn getekend door de natuur. Ze overleefden hitte, droogte, stormen, regens en misschien zette ooit wel iemand zijn bijl aan de wortels. En ondanks dat is de levenskracht van deze boom niet geknakt. Elke gebeurtenis voegde een laag toe aan het leven van de boom en dat heb ik terug laten komen in deze boom door er oude antieke stoffen uit verschillende landen in te verwerken'.

Vloedlijn

Op de KUEP tentoonstelling in WVT zouden tot en met 1 januari de laadjes van Sunniva Murriss aan de wand te bekijken zijn geweest. Sunniva Murriss (69) is echtgenote, dochter, moeder, oma en kunstenaar. Op alle fronten autodidact. 'We kennen het allemaal; de vloedlijn. De strook waar de zee besloot zich weer terug te trekken, met achterlating van een richel prullaria. Het leven is ook een soort zee en lades (thuis) zijn een soort vloedlijn in huizen. 'In de bovenste keukenla links' riep mijn moeder dan. In de hoop dat het gezochte item daar dan ook was'.

Trudie in haar atelier bij haar beeldhouwde grijsaard.

Verhuizen

'Ouders verhuizen. Oma-huizen worden leeggehaald. Zelf verhuisd en verbouwd; opnieuw begonnen. En in al die huizen trof ik altijd weer die vloedlijn-lades aan. Veek zegt Wikipedia. Magisch wat veek-laadjes vertellen over de geleefde levens van hun eigenaren. Met mijn laatjes maak ik een soort portretten. Van mijn voorouders bijvoorbeeld. Of van gebeurtenissen en zeg daarmee: 'Ik heb weet van je'. Natuurlijk heb ik gesmokkeld: Oma's samengevoegd. Herkende aanspoelsels uit het Emmaus toegevoegd. Of van het strand. En ik ging pas los toen er 11 oude laatjes op mijn vloedlijn lagen.

Wonderbaarlijk

Jolien Obbink zou ook een van de 43 exposanten zijn: 'Als kind al kon ik mij verliezen in tekenen en schilderen. Uren gingen voorbij met het kijken naar het object en dan weer naar het potlood of het papier om de juiste lijn te zetten. Wat een uitdaging zat er in het precies natekenen van een appel of een ei ... of wat kan ik juist weglaten. Het was voor mij dan ook een logische stap om naar de kunstacademie te gaan. Het creëren van suggestie en illusie op papier en op doek is iets wonderbaarlijks. Ik wordt er nog steeds heel blij van'.

Communicatie

Na de kunstacademie kwam Jolien tot de conclusie dat kunst een mooie rol kan spelen in communicatie. Communicatie is cultureel bepaald; dus verdiepte zij zich in de vertaling van kunst naar cultuur. Dit resulteerde in het afronden van de opleiding cultuureducatie: 'In het kort gezegd, het maken van o.a. educatieve films, het samenstellen van tentoonstellingen en het maken van brochures. Kunst als beeldtaal! Het centraal stellen van het welzijn van de mens werd steeds belangrijker voor Jolien, wat resulteerde in een afgeronde opleiding maatschappelijk werk. De laatste jaren combineert Jolien de zorg voor mens en welzijn met kunst en cultuur. Zo wil zij iets voor mensen kunnen betekenen met gebruik making van ieders creatieve kant.

Contrast

'Ik laat mij door van alles inspireren. Van elk schilderij leer ik wel iets en ik probeer dan ook graag nieuwe dingen uit. De laatste tijd doe ik veel studie naar het contrast licht-donker. Licht op een overtuigende manier in een schilderij laten zien is iets wat me mateloos kan fascineren.

Sinds drie jaar geef ik in mijn atelier aan de Ambachtsstraat in De Bilt teken- en schilderles. Het geeft voldoening om te zien hoe mensen hun eigen handschrift leren kennen en soms met verbazing naar hun eigen werk kunnen kijken. Het is heerlijk om daar mijn steentje aan te kunnen bijdragen en... heel leerzaam voor mijzelf om te zien hoe iedereen zijn eigen oplossingen vindt'.

Jolien in de natuur aan het werk.

www.aeresvmbo-maartensdijk.nl

Kom je dit jaar online kennismaken?

Open dagen 29 en 30 januari 2021
ook voor tl-leerweg

Kijk op de website voor meer info.

AERES
VMBO
MAARTENSDIJK

Gelukkig en gezond 2021!

Dorpsbistro
'Naast de Buren'

Groenkansweg 168
3737 AK Groenekan
0346-218821 | 06-12368755
www.naastdeburen.nl

*Gebr. van Vliet
Tuin- & Boomspecialisten*

Wat was het een vreemd 2020!

Wij wensen u een goed en gezond 2021.

In het nieuwe jaar staan we graag weer voor u klaar.

TUINENBOOMSPECIALISTEN.NL

Copier Hovenier

wenst u een voorspoedig en een goed 2021

Merellaan 2
3738 EE Maartensdijk
06-31786731
www.copierhovenier.nl

ing Jo Rijksen
Makelaardij onroerend goed B.V.

Hessenweg 151 • 3731 JG • De Bilt • T 030 - 220 42 62
www.jorijksen.nl • info@jorijksen.nl

Wij wensen U een gelukkig 2021

Dutch Quality Gardens
van Ginkel tuinspecialisten

Wij wensen u een GROEN & GEZOND 2021

MOKVELD HOVENIERSBEDRIJF

Gruttolaan 32
Maartensdijk
T 0346 211838

www.mokveldhoveniersbedrijf.nl

Wij wensen u een Gezond, Gelukkig Nieuwjaar

Elektrotechnisch
Installatieburo **van Woudenberg b.v.**

- Krachtinstallaties
- Lichtinstallaties
- Beveiliging
- Telefooninstallaties
- Computernetwerken

Dorpsweg 156 3738 CK Maartensdijk
Tel. 0346 - 211 338
info@vanwoudenbergelektro.nl

Parel Promotie
ontwerp+print+druk

Uw lokale
drukwerkspecialist

Altijd in voor
drukwerk
en bijkomende
werkzaamheden.
Snel als het moet!
Bel of mail maar.

Kon. Wilhelminaweg 461 • Groenekan
0346 211215*info@parelpromotie.nl*www.parelpromotie.nl

Weekend Aanbiedingen

VIKORN
het bekende
meergranen
broodje

van € 1,90

nu **€ 1,40**

BOERENCAKE

400 gram

nu slechts **€ 3,95**

Bakker Bos

Maartensdijk - Den Dolder - Hilversum
tel.: 0346 - 21 12 35 - www.bakkerbos.com

De online bedrijvengids!

Dutch Quality
Gardens
van Ginkel tuinspecialisten

Dutch Quality Gardens van Ginkel tuinspecialisten
Al meer dan 100 jaar leveren we als hovenier in De Bilt een bijdrage aan een groenere wereld in De Bilt en omstreken. Met de aandacht en passie uit grootvaders tijd en de technieken van nu, ... [lees meer]

www.vierklank.nl/bedrijven

- NIEUWE KEUKENS
- KEUKENRENOVATIE
- KAMER EN SUITE
- RADIATOR-
BETIMMERINGEN
- (INLOOP-) KASTEN
- KANTOOR- EN
WINKELINRICHTINGEN
- TAFELS

OOG
voor detail

EN UW WENSEN

De Bruijn
meubel- & interieurbouw

Pr. Christinastraat 3 ♦ 3615 AE Westbroek ♦ Tel: 06 - 52 34 15 31
info@debruijninterieurs.nl ♦ www.debruijninterieurs.nl

(Showroom uitsluitend geopend op afspraak)

Vink
WITGOED

Zes dagen per week bereikbaar!

Kerst en Oud & Nieuw zijn weer achter de rug en het nieuwe jaar is begonnen. Vink Witgoed wenst u in eerste plaats een voorspoedig en gezond 2021! Ook in dit nieuwe jaar staan wij voor u klaar. De winkel is zolang de coronamaatregelen dit vragen gesloten maar dat betekent niet dat wij niet bereikbaar zijn.

Thuisverkoop

Als uw koelkast, kookplaat of oven het begeeft, dan kunt u niet wachten tot de winkels weer open zijn voor een nieuwe. Dat begrijpen wij maar al te goed. Daarom zijn wij gewoon bereikbaar. U kunt ons bellen, mailen, appen of via de website met ons chatten via www.vinkwitgoed.nl.

Nu u niet naar ons kunt komen, komen wij graag naar u toe. Het is mogelijk om ons bij u thuis uit te nodigen voor een adviesgesprek en ons thuisverkoopservice. Daarbij houden wij ons als vanzelfsprekend aan de coronamaatregelen en veiligheidsvoorschriften

Net als in 2020 luisteren wij naar uw wensen. Onze persoonlijke benadering vindt u niet alleen terug bij de aanschaf van uw witgoedapparatuur.

Keukenrenovatie

Ook in ons keukenrenovatiewerk denken we graag met u mee om uw droomkeuken te realiseren. Steeds meer mensen vinden het niet duurzaam en wenselijk om hun oude keuken eruit te breken en weg te gooien, om vervolgens een nieuwe te kopen. Wij helpen u graag bij het kiezen van een nieuw aanrechtblad, nieuwe fronten of nieuwe apparatuur, waarbij u de regie in handen heeft.

Zes dagen per week staan wij voor u klaar om uw vragen te beantwoorden en u de service te bieden waar u recht op heeft. We hopen dat ook snel weer in de winkel te kunnen doen.

WASSEN, KOELEN, VRIEZEN, DROGEN
INBOUWAPPARATUUR, ENZOVOORT

Pr. Christinastraat 3 | 3615 AE Westbroek
Tel. 0346-281459 | www.vinkwitgoed.nl

Vink
WITGOED

DE BILTSE
ONDERNEMER
VAN HET JAAR

2019

Musea sluiten maar het Online Museum De Bilt blijft open

Het zakje Reckitt's blauw was voor generaties huisvrouwen een begrip: je kon daarmee je witte was nog witter maken. Tientallen jaren werd het in De Bilt gemaakt door het Engelse bedrijf Reckitt en Colman. De fabriek stond aan de Utrechtseweg en maakte ook Brasso koperpoets, Silvo zilverpoets, Steradent voor kunstgebitten en Lysol. Nu is het industriële verleden in de gemeente in kaart gebracht.

De musea in Nederland zijn opnieuw gesloten, maar het Online Museum De Bilt is nog open. Speciaal voor al die dagen in een zojuist aangevangen jaar is er een rondleiding gemaakt langs het industriële erfgoed in de dorpen die nu De Bilt vormen.

Agrarisch

De oudste dorpen in de gemeente hadden vooral een agrarisch karakter. In de melkveehouderij maakten de boeren zelf boter en kaas: een vorm van huisnijverheid. Later leidde dat ook tot industrieën. Men ziet een gebouw van 'De Utrecht, de voormalige boterfabriek aan de Dr. Welferweg in Achttienhoven. Er waren in de dorpen wel ambachtslieden. Uit de bedrijven van bijvoorbeeld smeden groeiden soms kleine nijverheidsondernemingen, die later konden uitgroeien tot een metaalfabriekje. Een voorbeeld is de firma Blass en Groenewegen, die onder meer hekwerk maakte.

Vingerhoed

Al in de zeventiende eeuw was er in De Bilt een fabriek van vingerhoeden, waar later andere metaalwaren werden gefabriceerd. De productie maakte gebruik van een watermolen in de Biltse Grift. In Westbroek waren er in de negentiende eeuw kleine scheepswerven. Voor de ontwikkeling van bedrijven was de aanwezigheid van een weg van groot belang. Vanaf de dertiende eeuw bestond de Steenweg, een belangrijke bestrate weg die van Utrecht langs De Bilt naar Keulen liep. Doordat de Wittevrouwenpoort 's avonds gesloten was, stopten postkoetsen buiten Utrecht. De reizigers konden overnachten in De Bilt, waar een herberg en later meerdere hotels stonden. Deze

stroom van reizigers en koetsen leidde ook tot de vestiging van rijtuigmakerijen. Later legden rijtuigbouwers zich toe op de bouw van carrosserieën voor automobielen.

Groninger koek

De komst van spoorwegen en stations trok ook industrieën aan. Maartensdijk kreeg vanaf 1874 een station en diverse haltes. De Groninger Klaas Evenhuis kwam naar Maartensdijk en richtte daar aan de Industrieweg in 1954 de Evenhuis Groninger Koekfabriek op. Het beeldmerk op de gevel vertoonde vier rozijnen of krenten. In Groenekan was vanaf 1918 de Eerste Stichtsche Kopergieterij en Metaalwarenfabriek ESKEM een belangrijke werkgever. Het bedrijf had een eigen perron aan de spoorlijn.

Graan

Bilthoven kwam pas laat tot ontwikkeling. Toen in 1863 het spoorwegstation was geopend, trok dat veel industrie aan. De Coöperatieve Landbouwvereniging en Graanmaalderij De Bilt en Omstreken voorzagen in de behoefte van de boeren. Het bedrijf had een terrein aan de Rembrandtlaan in Bilthoven met een eigen aansluiting op het spoor. In het sanatorium Berg en Bosch maakten patiënten als arbeidstherapie houten speelgoed dat onder de naam ADO werd verkocht en nog steeds een populair verzamelobject is.

Hooggeschoold

Zowel het KNMI als de Rijksuniversiteit in Utrecht waren belangrijke werkgevers, waardoor hooggeschoolde werknemers in De Bilt kwamen wonen. Een vergelijkbare rol speelde het RIVM, dat in 1953 naar Bilthoven verhuisde. Onder invloed van deze wetenschappelij-

ke instituten ontstonden er diverse bedrijven die meetinstrumenten maakten zoals Instrumentenfabriek Smitt.

Familie

Veel kleine industrieën, die in de stad Utrecht te weinig ruimte hadden, verhuisden naar De Bilt. Bedrijven waren vaak drie of vier generaties in handen van dezelfde familie. Helaas moesten diverse ondernemingen door de grote concurrentie sluiten. Sommige bedrijven werden overgenomen door grotere ondernemingen en naar elders verplaatst. Andere succesvolle industrieën hadden hier te weinig mogelijkheid om uit te breiden en verhuisden ook naar andere locaties. Wel werden telkens nieuwe kleine ondernemingen gestart, die gebruik maakten van nieuwe technologieën en markten.

Op het Online Museum De Bilt kan je een digitale rondleiding langs vijftig bedrijven volgen. Kijk op www.onlinemuseumdebilt.nl.

(Dick Berents)

Deconstructiewerkplaats van Blass en Groenewegen, die onder meer hekwerk maakte.

Dat wil ik 'effe' kwijt.....

Verdrietig kijk ik omhoog naar de balustrade van het gemeentehuis. Weer geen kerstboom en verlichting dit jaar. Ik begrijp niet wat de bevestigingen zijn.

Kerstmis is het feest van het licht. Ik kom heel veel mensen tegen tijdens mijn rondjes Fabiuspark. Er is niemand die mij kan uitleggen waarom er geen lampjes en kerstbomen zijn.

Iedereen mist de aankleding van de balustrade. Juist in deze ellendige coronatijd en soberheid is een vriendelijk verlicht gemeentehuis een 'must'.

Een warm welkom bij binnenrijden van Bilthoven. Waar eens zo'n prachtige kerstboom op het grasveld prijkte verbannen naar de balustrade, staat nu niets. Een onkostenpost kan het niet betreffen, ledverlichting verbruikt nauwelijks elektriciteit, vele malen minder dan drie schijnwerpers.

Ik ben ervan overtuigd dat menigeen gratis de bomen zou willen leveren. Ongetwijfeld zijn er vrijwilligers in overvloed om bomen en verlichting te plaatsen.

Zelfs ik met mijn handicaps zou meehelpen.

J.M. te Bilthoven (bij de redactie bekend)

Ook goedemorgen

Na 6 jaar verscheen er weer een eekhoorn in de tuin. (foto Eugène Jansen)

Vuurwerkvrije Oudejaarsnacht

Vanwege de coronapandemie gold in heel Nederland een vuurwerkverbod. Toch werd er overal -ook in De Bilt- vuurwerk afgestoken; wel in mindere mate dan voorgaande jaren.

Uit onderzoek blijkt dat er in brede zin een voorkeur is voor een algemeen verbod op vuurwerk met een centraal georganiseerde vuurwerkshow. (Frans Poot)

advertentie

Bijou & Me | Bijouterie - Juwelier - Horlogerie
Hessenweg 118, 3731 JM De Bilt
030 220 14 52 - ook via WhatsApp

VERKOOP VAN:

- sieraden (bijoux, zilver en goud)
- horloges
- veel sieraden van NL ontwerpers
- mode accessoires
- gedenksieraden

MERKEN O.A.: OLYMPIC | CAMP & CAMPS | QOSS | EUFRASIA
SEE YOU MEMORIAL | FUSHI | BIBA | FRANK 1967

Dier van de maand: **Eve**

Graag stellen wij jullie voor: Eve

Wat een ontzettende knappe dame is het. Ze is bijna 3 jaar oud en is bij ons in afstand gekomen via haar fokker. Eve heeft namelijk een probleempje wat haar in de weg zit; ze heeft voernijd. Dit komt vanuit haar onzekerheid en uit zich niet alleen bij voeding, maar zij wilt soms ook haar speeltjes en bijvoorbeeld gegraven kuilen beschermen.

Ze is ontzettend slim, heel aanhankelijk en vindt het heerlijk om gekroeld te worden. Ook naast de fiets lopen vindt ze fantastisch en met een flinke wandeling kun je haar heel blij maken. Als ze je vertrouwt en ze een band met je heeft gaat ze voor je door het vuur. Ze reageert heel wisselend op andere honden, bij kinderen plaatsen we haar niet in verband met haar voernijd.

Wij zoeken dan ook iemand die haar hier op een rustige en positieve manier bij kan helpen, iemand die al ervaring heeft met dit gedrag. Voor Eve is niet altijd duidelijk wat van haar verwacht wordt, hier zal ze wat hulp bij nodig hebben.

Heeft u de ervaring en liefde die wij voor Eve zoeken?

Mail dan naar dierentehuiszeist@gmail.com of bel naar het asiel om een afspraak te maken.

Rasgroep: Herdershonden en veedrijvers
 Ras: Mechelse herder
 Geslacht: Teef
 Leeftijd: 11-03-18
 Kan met honden: Onbekend
 Kan met katten: Onbekend
 Kan bij kleine kinderen: Nee
 Kan bij grote kinderen: Nee
 Kan alleen thuis zijn: Ja
 Kan mee in de auto: Nee

www.dierentehuiszeist.nl
dierentehuiszeist@gmail.com
 Tel: 0343-491231
maandag t/m vrijdag
 13.00 - 16.30 uur
zaterdag
 13.00 - 16.00 uur.

De kat Meissie die de vorige keer asieltier van de maand was is inmiddels herplaatst en is dus niet meer bij ons in het asiel.

Deze rubriek is mede mogelijk gemaakt door:

DIERENKLINIEK MIDDEN NEDERLAND

kliniek voor gezelschapsdieren en ambulante kliniek voor paarden
 TOLAKKERWEG 157 - MAARTENSDIJK - WWW.DKMIDDEN.NL - 0346 725998

I.v.m. Coronavirus wordt momenteel uitsluitend op afspraak gewerkt.

advertorial

Wek je eigen stroom op met zonnepanelen!

BENG's energieambassadeurs geven vanaf december ook online advies. De gratis informatieavonden gaan in 2021 gewoon door. Op woensdag 13 januari zijn alle inwoners van de gemeente De Bilt die meer willen weten over zonnepanelen weer van harte welkom voor informatie, praktische tips en onafhankelijk advies.

Aan de keukentafel

Al 10 jaar organiseert BENG! speciale avonden over zonnepanelen. Het zijn gratis bijeenkomsten van zo'n anderhalf uur. Voorheen gebeurde dat aan de keukentafel van vrijwilliger en deskundige Roel. Aan de informatieavonden namen al honderden inwoners deel. Met veel 'belegde daken' als resultaat. Nu vinden de bijeenkomsten online plaats. Wegens een succesvolle eerste online zonnepanelenavond, komt er nu een vervolg.

Voor de aanschaf van zonnepanelen moet er behoorlijk wat worden uitgezocht. Welke soorten zijn er bijvoorbeeld en welke aanbieders zijn betrouwbaar? Roel: "Ik ken eigenlijk geen slechte aanbieders. Wat wel verschilt is hun betrokkenheid. We vertellen daarom waar je op moet letten en hoe je een offerte beoordeelt." Is het niet beter om te wachten, want de ontwikkelingen gaan zo snel? "Er zijn voortdurend ontwikkelingen, maar wel heel geleidelijk. Elk jaar later is daarom verlies."

Slimme investering

Zonnepanelen zijn een slimme investering. "Het is lang niet meer zo duur als vroeger", weet Roel. "En je kunt huren, leasen of er gunstig voor lenen. We vertellen tijdens de avond veel over subsidies." Ook komt aan bod de btw die je terugkrijgt op aankoop en installatie en hoe je op een slimme manier je spaargeld kunt inzetten. "Sparen levert niets op. Ook daarom kun je beter 'in panelen' gaan. Je energierekening keldert en de terugverdientijd is duidelijk. Groot voordeel voor jezelf én niet te vergeten voor het klimaat."

Laat je informeren over de (milieu)winst van zonnepanelen op **woensdag 13 januari**.

Locatie en tijd:

Zoom, **19.30 uur - 21.00 uur**.

Vooraf aanmelden is noodzakelijk en kan voor 10 januari via infoavond@beng2030.nl. Enkele dagen voor de informatieavond ontvang je de Zoom link. Er is plaats voor 12 personen, zodat de energieambassadeurs zoveel mogelijk vragen kunnen beantwoorden.

BENG! is de onafhankelijke energiecoöperatie van en voor inwoners van De Bilt. Kijk op www.beng2030.nl voor andere informatieavonden en activiteiten.

De beste kwaliteit van de op één na beste slager

Happy New Year pakket

Onze heerlijke gevulde erwtensoep met een fijne rookworst samen voor een heerlijk smakend prijsje Alleen even opwarmen en smullen maar! **per set 7,50**

RUNDERRIBLAPPEN

Van de Utrechtse Heuvelrug; lekker lokaal!! Iets grof van draad en licht doorregen; oma's draadjes vlees!! Ca. 2½ tot 3 uur stoven **500 gram 7,50**

KIP KARBONADE

De sappige kipkarbonade met een beentje erin. Wordt niet droog, gemarineerd met pesto marinade. Ca. 25 min. zachtjes braden **500 gram 3,75**

PROCUREUR LAPJES

Iets grof van structuur, super als lapje, en ook voor babi pangang, door de nasi, pulled porc, saté en ook heerlijk om uw eigen erwtensoep van te maken **500 gram 6,50**

INDISCHE KIPREEPJES

Magere reepjes gemarineerde kipfilet gemengd met Oosterse groenten; lekker met rijst, nasi.... Even kort roerbakken in de wok! **500 gram 6,50**

GEPANEERDE SCHNITZELS

Gesneden van de bovenbil en rondom gepaneerd! Lekker met een beetje citroensap erop.... Zachtjes braden in ruim boter; ca. 4 tot 5 min. **3 stuks 5,50**

MET DE BESTE WENSEN VOOR 2021!

BOOMSTAMMETJES 100 gram **1,10**

Gekruid gehakt met ham en kaas erin; gepaneerd
NIEUWJAARSBURGERS 3 stuks **4,20**
 100% rund, top gekruid, super lekker!!

Hessenweg 183 | 3731 JH De Bilt | tel: 030-2203813
info@slagerijvanloo.nl | www.slagerijvanloo.nl

Maandag t/m vrijdag: 07.00 - 18.00 | Zaterdag: 07.00 - 16.00

Kijk voor meer aanbiedingen in onze winkel. Aanbiedingen zijn geldig van maandag 4 januari t/m zaterdag 9 januari. Zetfouten voorbehouden

Nieuwe DA folder met veel aanbiedingen

We staan voor je klaar.
 Blijf je liever thuis of heb je klachten?
 Bel voor advies de winkel,
 wij bezorgen bij je thuis
Tel: 0346-211268

Drogisterij * Parfumerie

van Rossum

Maertensplein 20 Maartensdijk

Tel. 0346 - 211268 · info@drogisterijvanrossum.nl

Franse koeien op de Hollandse hei

Glanzend groene Nordmannen staan naast de boerderij opgesteld, klaar voor de verkoop. Ieder jaar weer kunnen mensen bij de Zwaluwhoeve in Hollandsche Rading terecht voor de mooiste kerstbomen om hun huis rond de feestdagen mee te versieren. Het loopt storm.

Terwijl buiten de voorbereidingen voor kerstfeest in volle gang zijn wordt er in de stal een kalf geboren. De meeste koeien van Wout en Jopie Stormbroek lopen op de hei, maar voor het kalven komen ze naar binnen in de stal. Al enkele uren drentelt moeder koe heen en weer. Ze verwacht haar eerste kalf. Ook Wout drentelt heen en weer, want de geboorte is een cruciaal moment voor moeder en kind. En dan komen de pootjes en wordt de jongeling vlot geboren. Gelukkig. Moeder voor de eerste keer, maar onmiddellijk zorgzaam likt de grote, witte Charolais haar zoon droog, met een grootse tederheid.

Buitenlanders

Nederlandse natuurgebieden worden veelvuldig in stand gehouden door 'buitenlanders'. Schotse hooglanders, Poolse konikpaarden, Duitse heckrunders en Schotse galloways kleuren het landschap. De landerijen rond Lage Vuursche werden vroeger beheerd door boeren in dienst van de familie Bosch van Drakestein. Inmiddels zijn de meeste boeren verdwenen en de landerijen veranderd in natuurgebied. De natuurwaarde van het gebied wordt nu in stand gehouden door de Franse charolais-koeien van Wout en Jopie Stormbroek. Hun koeien eten gras en struiken uit de hei, zodat het open natuurtrein niet verandert in bos. Op deze manier zetten zij het werk van hun ouders voort. Zij bewonen de Zwaluwhoeve aan de Vuurse Dreef in Hollandsche Rading.

Verhalen

Aan de keukentafel komen de verhalen los. Wout vertelt hoe het begon: 'Het was 1970. Mijn vader stopte als koeienboer, maar wilde graag het land houden om te hooien. Toen zijn wij koeien gaan houden. Wij hadden toen een loonbedrijf en werkten met Ford-tractoren. Het onderhoud hiervan werd gedaan door de Ford garage aan de Leidsekade in Utrecht (Stichtse Automobiell Maatschappij). De eigenaar, Willem van Wijk, had een aparte hobby. In 1968 had hij, samen met Dijkhuizen uit Loenen, de eerste Charolais-runders ingevoerd vanuit Frankrijk. Van hem kochten wij onze eerste koeien, Françoise en Francisca. Stoere koeien voor de hobby, want je hoefde ze niet te melken'.

Heide

In 1980 zocht Staatsbosbeheer grazers voor de Stulpse heide en toonde interesse in onze Charolais. We kochten wat nieuwe koeien aan en zijn gaan fokken. Ook bij het Goois Natuurreservaat ontstond belangstelling voor onze dieren. We kregen de vraag of we nog meer koeien hadden en zo groeide onze kudde. We hadden nu ook een eigen stier nodig en moesten daarvoor naar Parijs, naar de 'Salon', de landbouwtentoonstelling. Jopie sprak Engels en bij de balie vroegen we naar meneer Charolais. Hij werd opgespoord en de volgende dag nam hij ons mee naar zijn boerderij, 60 kilometer verderop. We sliepen die nacht in de auto, onder een brug,

want de hotels waren vol. Ik heb me toen 's morgens vroeg geschooren met de dauw van de voorruit'. Jopie vervolgt: 'Pierre Chautard nam ons mee naar zijn huis, want zijn moeder sprak ook Engels. Zij was gouvernante geweest in Engeland. We aten met de familie mee: 'Voilà, pommes de terres', werd er gezegd. 'Nee', zei Wout, 'aardappelen'. Ik ben toen maar op Franse les gegaan. Wout had dat niet nodig tussen de boeren. Die mannen hadden allemaal dezelfde hobby, die konden elkaar zó wel verstaan'.

Stier

Wout vertelt hoe zij hun eerste stier kochten, Narquois (lachertje in het Nederlands): 'Pierre zei: 'Je moet naar Vichy komen, naar de nationale keuring van Charolais.' We gingen er elk jaar heen en af en toe kochten we een nieuwe stier. We hebben er zeker 10 gekocht. De dag van aanvoer was 't mooiste. Als ze de veewagen uitkwamen werden ze getoiletteerd op de wasplaats. 'Cosmetique' heette dat, ingevet en opgekamd. Je zag de hele landkaart van Frankrijk in hun vacht. De volgende dag weer wassen en poetsen. In Vichy waren ze d'r 4 dagen goed druk mee.'

Later kwam er een tweede stier: 'Rex, we kochten 'm van Maurice en Raymon Léchenault. Met deze mensen hebben we contact gehouden. Als we kwamen, zorgden zij dat er een bed klaar stond. En wij dachten nog wel: die Fransen zijn eigenheimers, daar kom je niet binnen. Maar door hen hebben we

Grootse tederheid in de stal. (foto Karien Scholten)

Frankrijk leren kennen. Een afstand van 60 kilometer is daar niets. Tijdens een picknick langs de weg met een klaptafeltje, stoeltjes en verse koffie ontmoetten we een boer. Hij had ook Charolais en nodigde ons uit op zijn chateau waar een enorme oprijlaan naar toe leidde. In september zagen we hem weer op de tentoonstelling, alsof we dikke vrienden waren. Machtig, wat een kerel. Die Fransen, die hebben wel wat'.

Gevaarlijk

De koeien van Wout mogen oud worden. Maar stieren worden groot en gevaarlijk, daar nemen ze eerder afscheid van. Wout weet nog goed: 'Caesar was onze beste fokstier. Hij woog 1680 kilo!!! Toen 'ie werd geslacht, stonden ze op het abattoir klaar met een karabijn, zo wild was 'ie. Ze moesten het slachthuis ombouwen om de stier op de slachtlijn te krijgen'. Jopie herinnert zich hun toptijd: 'We hadden 250 dieren. We begraasden 1200ha. hei: de Zuiderheide, de Westerheide, het grote Wasmeer en de Tafelbergheide bij Laren. Hier vonden we eens 6 koeien dood door de bliksem. Voor Staatsbosbeheer begrazen we nu nog 100 ha. Stulpse heide met het vennenstuk. Dat is mooi voor de koeien, want daar staat altijd water in en dat bevriest niet. Charolais hebben een goed karakter, ze zijn reuze mak. Wout begrijpt z'n dieren.' Nog altijd rijdt Wout dagelijks naar zijn koeien met hooi of wat brood, om te zien of ze gezond zijn en om contact te houden. Vanuit de verte herkennen de dieren het motorgeluid van zijn auto. Als hij zijn wagen met hooi heeft neergezet, komen ze luid loeiend naar hem toe. Man en dier, ze hebben een goede band. Die Franse koeien, die hebben wel wat.

(Karien Scholten)

Wout Stormbroek met zijn koeien in de warmte van de stal. (foto Karien Scholten)

da DE DROGIST MET AANDACHT

Joop en Jannie van Rossum en hun medewerksters wensen u een Gelukkig Nieuwjaar toe!

Drogisterij * Parfumerie van Rossum

BOUWBEDRIJF
D. de Graaff B.V.

Wenst u een gelukkig nieuwjaar

Industrieweg 5
3738 JW Maartensdijk
Tel: 0346-213003
Mob: 06-20500049
www.bouwbedrijfdegraaff.nl

Wenst u een gezegend nieuwjaar toe

Verkoop en levering van al uw bomen en planten

Verder voor al uw voorkomende werkzaamheden zoals snoeien, rooien van hagen en bomen, en straatwerk.

Nieuwe Weteringseweg 34, Groenekan.
Tel. 06-54751296 www.vanvlietuinservice.nl

Q-Vignes
wenst u een heerlijk nieuw jaar!

Geniet van lekkere wijn aan de Looydijk 113!

Tap DELA

Het team van Tap DELA wenst u een gezond en liefdevol 2021

VAN ETTEKOVEN RIETDEKKERS

VAN ETTEKOVEN RIETDEKKERS WENST U EEN GEZOND 2021

VANETTEKOVENRIETDEKKERS.NL

Basisschool De Nijepoort wenst u een voorspoedig nieuw jaar!

WATERVAL WIJNEN

Land van herkomst: Zuid-Afrika
2 flessen à 750 ml

**2 HALEN
1 BETALEN***

**EXTRA
GOEDKOOP**

Geen 18, geen alcohol

JEAN BALMONT WIJNEN

Land van herkomst: Frankrijk
3 flessen à 750 ml

~~11,97~~
**3 VOOR
10,-**

**EXTRA
GOEDKOOP**

Geen 18, geen alcohol

TULPEN

Diverse soorten met Kies & Mix sticker
2 bossen

~~6,58~~
**2 VOOR
5,-**

**EXTRA
GOEDKOOP**

**7
DAGEN
VAAS
GARANTIE**
op alle bloemen

RIBLAPPEN

Per 500 gram

~~5,45~~
3,99
Kiloprijs 7,98

**EXTRA
GOEDKOOP**

KIES & MIX FRUIT

Tessa appels verpakt zak 1 kilo, witte druiven bak 500 gram, blauwe bessen 125 gram of mango per stuk

**3 VOOR
4,99**

**EXTRA
GOEDKOOP**

KIPBLOKJES

Naturel, tandoori, saté of kippendij
2 schalen à 220-350 gram

~~5,50 - 7,50~~
**2 VOOR
5,-**

**EXTRA
GOEDKOOP**

ROBIJN WASVERZACHTER, GEURSTOKJES, DRY WASH, CAPSULES OF KLEIN & KRACHTIG 20 WASBEURTEN

Capsules of Klein & Krachtig black velvet, color of stralend wit
2 verpakkingen

**1+1
GRATIS***

**EXTRA
GOEDKOOP**

JUMBO KOFFIEBONEN OF JUMBO CUPS VOOR DOLCE GUSTO

2 zakken koffiebonen à 400-1000 gram
of doosjes cups à 16 of 30 stuks

**2^e
HALVE
PRIJS***

**EXTRA
GOEDKOOP**

Geldig t/m di 2 februari 2021

ELKE DAG EURO'S GOEDKOPER

* 2 halen 1 betalen: 50% korting op de totaalprijs van 2 producten. Alle combinaties mogelijk.
1+1 gratis: 50% korting op de totaalprijs van 2 producten. Alle combinaties mogelijk.
2e halve prijs: 25% korting op de totale prijs van 2 producten. Alle combinaties mogelijk.

JUMBO
Jelle Farenhorst

Maartensdijk, Maertensplein 31

Horen, Zien en Zwijgen

door Henk van de Bunt

‘Horen, Zien en Zwijgen’; dat is wat mensen zeggen als ze deze drie apen in Blauwkapel zien’, aldus bewoner Anne Holvast. ‘Maar dat is niet wat we er mee bedoeld hebben. Horen, Zien en Zwijgen klinkt ons teveel als een doofpot. Een voorbeeld: Ik las een keer een verhaal van iemand, die in een Maffiawijk in Napels woont. Daar heerst de ‘omerta’, een soort ‘erecode’, die staat voor een absolute geheimhoudingsplicht. Eén van de bewoners vertelde, je ziet misschien wel wat er gebeurt, maar het is hier echt ‘Horen, Zien en Zwijgen’. En dat is dus niet waar deze drie apen voor staan’.

Waar dan wel voor? Holvast: ‘Volgens de overlevering komt het idee ‘Horen-Zien-Zwijgen’, van oorsprong uit de leer van Confucius, zo’n 2500 jaar geleden dus. Hij leerde zijn discipelen: Kijk niet naar het kwade, luister niet naar het kwade en spreek geen kwaad. In het Engels wordt er dan ook vaak gesproken van ‘Hear no evil, See no evil and Speak no evil’. Dat ligt dus veel dichterbij de oorspronkelijke betekenis’.

Vierde

Of men toen, 2500 jaar geleden, dit begrip al uitbeelde met behulp van deze drie apen valt te betwijfelen. De oudste bekende afbeeldingen zijn zo’n 500 jaar oud en die stammen allemaal uit Japan. De beroemdsten, die wel als ‘prototypes’ worden beschouwd, bevinden zich in een tempel in Japan en die zijn een kleine

De beelden op de boom. (foto Anne Holvast)

vierhonderd jaar oud. Holvast vervolgt: ‘Ze staan op een achttal panelen, die de levensweg van de mens uitbeelden. Op het paneel dat de jeugd uitbeeldt staan de drie apen en dat paneel was gebaseerd op de leer van Confucius. Opmerkelijk genoeg vinden bijna alle oude afbeeldingen hun oorsprong in Japan. Dat ze in Nederland bekend zijn geworden (bekender dan in de meeste andere Europese landen) komt waarschijnlijk doordat Nederlandse handelaren de enigen waren, die destijds toegang hadden tot het sterk geïsoleerde land, via hun handelspost op het eiland Decima, (tussen 1641 en 1859). Een grappige bijzonderheid vind ik, dat er in Japan soms een vierde aap wordt afgebeeld met zijn handen voor zijn geslachtsdeel. Dat is een Japanse toevoeging en zou uitbeelden ‘doe geen kwaad’. Wat dat zegt over het toenmalige beeld dat de Japanners van seks hadden, valt te raden’.

Boom

‘Nu nog even hoe die beelden in onze boom terecht komen. Die boom was een oude treurwilg. Vroeger was dat een enorme boom waarin wij elk jaar in december 7500 ledlampjes lieten branden. Een foto van die boom met lichtjes heeft zelfs nog een keer de voorpagina van het AD gehaald. We waren erg aan die boom gehecht en toen die doodging vonden we het zonde hem om te hakken en dus zochten we een nieuwe bestemming. Omdat de boom drie mooie stammen had, was dit een mooie oplossing. De apen stellen drie zwart-witte franjeapen voor (er is nl. ook rossige variant). Ze zijn mijn favoriete apen en in veel landen van Afrika kom je ze tegen. Vaak zie je alleen hun witte staart die recht naar beneden hangt en die dus goed opvalt tussen de groene bladeren. De beelden zijn gemaakt door Dave Harmsworth, die in het Groenekanse wel meer dierenfiguren op zijn naam heeft staan’.

Schoorsteen

Als je over de apen heen kijkt zie je nog een voor mij symbolische versiering op de schoorsteen van ons huis. Je leeft het leven als een evenwichtskunstenaar. Je hebt moeilijke en makkelijke tijden en je probeert zonder te vallen de ‘overkant’ te halen. Als één van de twee het evenwicht dreigt te verliezen, kunnen partners elkaar helpen. In een goede relatie geldt dat als de één wat slechter in zijn vel zit, de ander de helpende hand uitsteekt. Ada en ik zijn nu bijna 54 jaar getrouwd en dan krijgt dat steeds meer betekenis.

De versiering op de schoorsteen. (foto Anne Holvast)

Klimmen en klauteren

Het mooie weer op 1ste Kerstdag lokte veel mensen naar elders; in het Panbos klauteren kinderen in het stuifduingebied in een grove den met luchtwortels. Ze hadden er zichtbaar plezier in. (Frans Poot)

Een jaar op afstand verbonden in zang

Half maart werd het stil in Nederland, ook voor koor Valsch & Gemeen in De Bilt. Het begon als een gewoon jaar. Enthousiaste repetitieavonden in ‘onze’ Patioschool. Gezellige maandborrels, naderende optredens - onder andere HiStories - en een koorweekend in april... Maar toen viel alles stil.

In het begin waren we nog optimistisch. Misschien een maandje overslaan, maar dat werd al snel langer. We misten ons samenzijn en ook wij ontdekten Zoom om met elkaar verbonden te blijven. Onder kundige leiding van onze altijd sprankelende dirigente Machteld van de Putte zongen we digitaal, ieder in onze eigen huiskamer. Samen, maar door de geluidsvertraging lang niet altijd gelijk.

Valsch en Gemeen oefent op de Patioschool. (foto Paulus van Dorsten)

Gelukkig kwam er in juni wat versoepeling. We mochten weer samen zingen volgens de richtlijnen van Koornetwerk Nederland. Nog niet met z’n 45-en tegelijk, maar in twee ‘shifts’, buiten, op het plein van de Patio. Wat was het genieten om elkaar weer te zien én te horen.

Na de zomer vonden we tijdelijk onderdak in de gymzaal van de Theresiaschool, omdat ons eigen onderkomen te klein was. Maar een paar weken geleden kwam ook hier een einde aan, vanwege het dringende advies aan koren om niet meer samen te zingen. En opnieuw zoeken we weer verbinding met Zoom.

2020 was een bizar bijzonder jaar. In de eerste plaats natuurlijk voor iedereen die persoonlijk getroffen is door corona in gezondheid, werk, of sociaal contact. Maar uiteindelijk hebben we er allemaal last van. Juist nu zouden we met zang weer verbinding, plezier en troost willen brengen, zoals we dat zo graag doen in onze ‘hometown’. Bij het korenfestival, op de Hessenweg, bij onze fietsserenades in juni, in verzorgingshuizen of bij een feestelijke opening, zoals die van de Wereldwinkel vorig jaar. Maar die tijd komt terug; daar zijn we van overtuigd.

Ondertussen houden wij onze stemmen op stoom en hopen u binnen afzienbare tijd weer toe te zingen als vanouds.

Op de Patio

Op de Patio is ‘t stil, stiller dan ooit, beetje kil
Stiller dan yoga in de gymzaal, geen kindergegil
Nog stiller dan repetitie-stil na een avondje Valsch & Gemeen
van zo’n stilte is er geen.

Maar ergens, ergens komt een nieuwe tijd, nieuwe energie
Er gloort een sprankje hoop, daar aan de horizon
De weg zal ons er naar toe leiden, met de wind als steuntje in de rug
We zullen doorgaan, we zullen doorgaan, tot we weer samenzijn.

(Adrie van de Water, bas bij Valsch & Gemeen)

advertentie

UWassistent
Gemak en ondersteuning
waar u zich prettig bij voelt

- ✓ Gezelschap en begeleiding
- ✓ Huishoudelijke hulp
- ✓ Mantelzorgondersteuning
- ✓ Tuin- en klushulp

UWassistent Midden-Nederland
Heleen Aalders • 06-41807676
middennederland@uwassistent.nl
uwassistent.nl

Geschiedenis in De Biltse Grift

Uit een overlevering van meer dan 450 jaar geleden en een briefwisseling tussen hoogwaardigheidsbekleders die daarop volgde bleek, dat zich 'in het dorp Oostbroek nabij Utrecht' geheimzinnige gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. Kees Floor deed er onderzoek naar en publiceert zijn bevindingen in het decembernummer van De Biltse Grift.

In deze tijd van renovatie en vernieuwing verdwijnen veel karakteristieke bouwstijlen. Reden voor Wim Krommenhoek, vaste columnist in De Biltse Grift over kunst in de gemeente De Bilt, om eens stil te staan bij de verschillende bouwstijlen, die in de eerste helft van de 20ste eeuw in onze gemeente waren te vinden.

Niet alleen bouwstijlen, maar ook een goed netwerk van openbaar vervoer kenden we in die tijd. Abe Postema vertelt over de trambaan die van Utrecht, via De Bilt, langs het buurtstation in Zeist over de Utrechtse heuvelrug helemaal naar Arnhem liep.

In deze tijd van snelle computers, printers, smartphones en online vergaderen kunnen we ons bijna niet meer voorstellen hoe het kantoorwerk 60 jaar ge-

leden ging. Loes Meijer-Ott staat stil bij de ratelende schrijfmachines, de stencilmachine, de onmisbare correctielak en de schrille telefoonbellen van weleer.

In zijn reis langs de kunst in De Bilt neemt Wim Krommenhoek ditmaal een kijkje bij de beelden bij het KNMI. Bernard Schut sluit tenslotte het decembernummer af met een herinnering aan zijn lagere schooltijd. Een beeld, dat velen wellicht zullen herkennen.

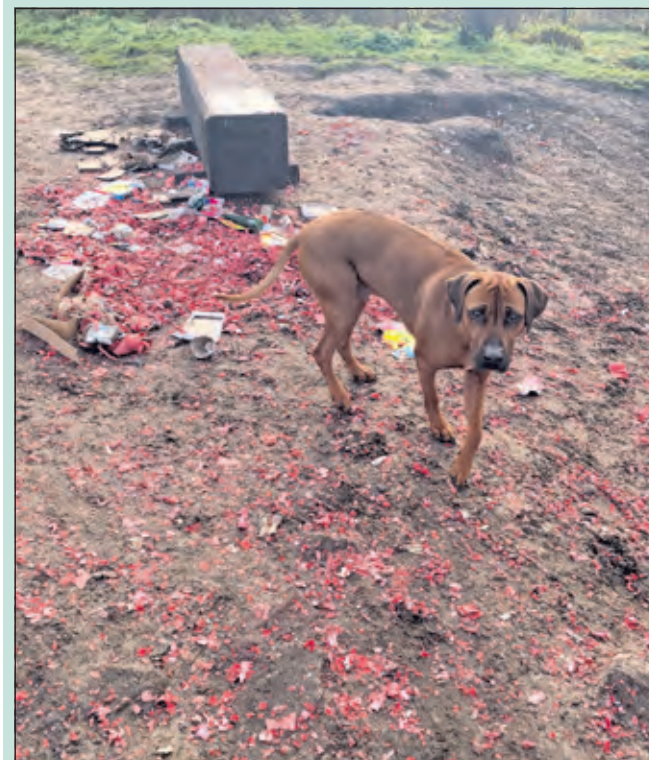
Portret van Dirck Cornelisz van Hensbeek en zijn vrouw, getekend door Lambert van Noort.

Als straf voor zijn vervloekte nieuwsgierigheid werd de knecht in het openbaar geseld.

Het decembernummer van Bruna in Bilthoven en in De Bilt bij The Read Shop. (H.A. L'Honoré Naber) Bilthovense Boekhandel en

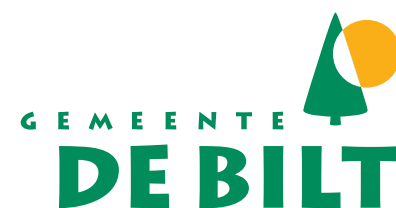
Gelukkig nieuwjaar

Stille getuige van de jaarwisseling 2020-2021 in het Houdringe bos. (foto Claire Blom)

week 1 ■ 6 januari 2021

BEKENDMAKINGEN

Ontwerpbeschikking intrekken omgevingsvergunning

Burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt maken, gelet op de Algemene wet bestuursrecht (Awb), bekend dat zij, naar aanleiding van het verzoek daartoe, overgaan tot het gedeeltelijk intrekken van de omgevingsvergunning voor de activiteit milieu op grond van artikel 2.30 en 2.31 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht die is afgegeven aan:

- **Ford dealer Van Woudenberg B.V.** op het adres Dorpsweg 134, 3738 CJ in Maartensdijk. De ontwerpbeschikking betreft het intrekken van de omgevingsvergunning van 6 augustus 2008 voor zover de opslag en verkoop van LPG betreft op dit adres.

De stukken met betrekking tot deze ontwerpbeschikking liggen ter inzage van 7 januari 2021 tot en met 18 februari 2021.

Zienswijze indienen

Tijdens de termijn van inzage kan eenieder schriftelijk zienswijzen (uw mening of opmerkingen) naar voren brengen bij de Omgevingsdienst regio Utrecht, Postbus 13101, 3507 LC Utrecht. In de zienswijzen moet het volgende staan: omschrijving van het ontwerpbesluit waar u uw zienswijzen op geeft, uw naam en adres, datum, handtekening en motivering. Indien u in uw zienswijzen verwijst naar eerder door u ingediende brieven, wordt u ver-

zocht hiervan een kopie bij te voegen. U kunt ook op afspraak uw zienswijzen mondeling kenbaar maken bij de behandelend ambtenaar. Belanghebbenden worden in beginsel niet-ontvankelijk verklaard in hun beroep bij de administratieve rechter als redelijkerwijs aan hen kan worden verweten dat zij tegen het ontwerpbesluit geen zienswijzen als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht naar voren hebben gebracht.

Meldingen Wet Milieubeheer

Gelet op het bepaalde in artikel 8.41, vierde lid, van de Wet milieubeheer maakt het college van burgemeester en wethouders van gemeente De Bilt bekend dat het de volgende melding zoals bedoeld in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) heeft ontvangen van:

- Lam Agri Service voor het adres: **Dr. Welferweg 29 in Westbroek**. De melding is gedaan voor het veranderen van de rundveehouderij. Het betreft de uitbreiding met een jongveestal en het wijzigen van de veestapel.
- JDV B.V. voor het adres: **Industrieweg 28 in Maartensdijk**. De melding heeft

betrekking op het starten van een inrichting waar soep, jus- en sausproducten worden bereid. De volgende activiteiten vinden plaats: opslaan van propaan, bereiden van voedingsmiddelen, industrieel vervaardigen of bewerken van voedingsmiddelen of dranken, opslaan van gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of bodembedreigende stoffen in verpakking.

Er staan geen rechtsmiddelen open tegen (het accepteren van) deze meldingen. Indien u een melding wilt inzien of een toelichting daarop wenst, moet u een afspraak maken met de Omgevingsdienst regio Utrecht via (088) 022 50 00. De Omgevingsdienst regio Utrecht is gevestigd aan de Archimedeslaan 6 te Utrecht.

Besluit ambtshalve wijzigen omgevingsvergunning

Burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt hebben de aan De Haan Minerale Oliën B.V., Nieuwe Weteringseweg 1 in Groenekan, verleende omgevingsvergunning voor het onderdeel milieu (oprichting) van 5 september 1995 gewijzigd. Enkele van de aan deze omgevingsvergunning verbonden voorschriften worden vervangen door actuele voorschriften.

Inzien

Het besluit ligt met de bijbehorende stukken vanaf 7 januari 2021 tot en met 18 februari 2021 ter inzage. U kunt het besluit na afspraak (088-0225000) inzien bij de Omgevingsdienst regio Utrecht, Archimedeslaan 6 in Utrecht (maandag t/m vrijdag van 08:30 tot 12:30 uur) of na afspraak (030-2289411) bij de gemeente De Bilt, Soest-

dijkseweg Zuid 173 in Bilthoven (maandag t/m vrijdag van 08:30 tot 12:00, dinsdag van 15:00-19:00 uur).

Reageren

Vanaf 7 januari 2021 kunnen belanghebbenden gedurende zes weken, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Midden-Nederland (afdeling Bestuursrecht, Postbus

16005, 3500 DA Utrecht). Het beroepschrift dient de volgende informatie te bevatten: naam, handtekening en adres van de indiener, datum, reden van het beroep en op welk besluit het beroep betrekking heeft.

Vervallen slagerij door hapjes uit het slop

Bilthoven-Centrum is bijna klaar voor de toekomst. De officiële opening van het nieuwe centrum wordt verwacht in mei 2021. Tot dan wordt de laatste hand gelegd aan de volledige herinrichting van Vinkenplein en Vinkenlaan. Ook de Julianalaan is in de laatste jaren op de schop gegaan.

Waar deed Bilthoven boodschappen, ver voordat de Kwinkelier werd geopend en de groenteboer en de slager nog waren gevestigd naast de kruidenier? Het Online Museum - in de persoon van redacteur Veroniek Clerx - zoekt de weg terug en werkt aan een rondleiding. Deze keer aandacht voor Ans en Jan Straathof van de slagerij op Julianalaan 23; de laan die zich rond en na de oorlogsjaren in de vorige eeuw ontwikkelde tot een middenstandskwartier.

Hoopje

De slagerij op Julianalaan 23 stond er al sinds slager Brinkhorst zich er in 1924 had gevestigd. Deze middenstandswoning was voor dat doel gebouwd door aannemer Van der Sterre. Zoon Brinkhorst volgde zijn vader op, maar dat was geen succes. Tegen de tijd dat Jan en Ans Straathof zich meldden voor de slagerij had de winkel al vier eigenaars gehad. Voor het jonge stel zag het er aanvankelijk niet best uit. 'De klanten keken de kat uit de boom; iedereen ging daar dood', vertelt Jan. 'De winkel zag er dan ook zo uit, was in geen jaren gemoderniseerd. De concurrentie was bovendien groot, er zat daar een hele serie slaggers 'op een hoopje'.

De Kerstboom staat er ook in 2020 weer.

'Het was hier gewoon om boodschappen uit te venten en dat was ik helemaal niet gewend'. Bovendien hadden we eigenlijk geen geld voor personeel. We woonden 'boven' en deelden de ruimte met mevrouw Brinkhorst, die er was blijven wonen. Zij vertrok in 1965 en toen hadden we eindelijk het huis voor onszelf en inmiddels twee kinderen'.

Renovatie

Op een goed moment kwam er een man in de winkel. Hij bleek vertegenwoordiger van het renovatiebedrijf Tovar uit Weesp. Die bood aan

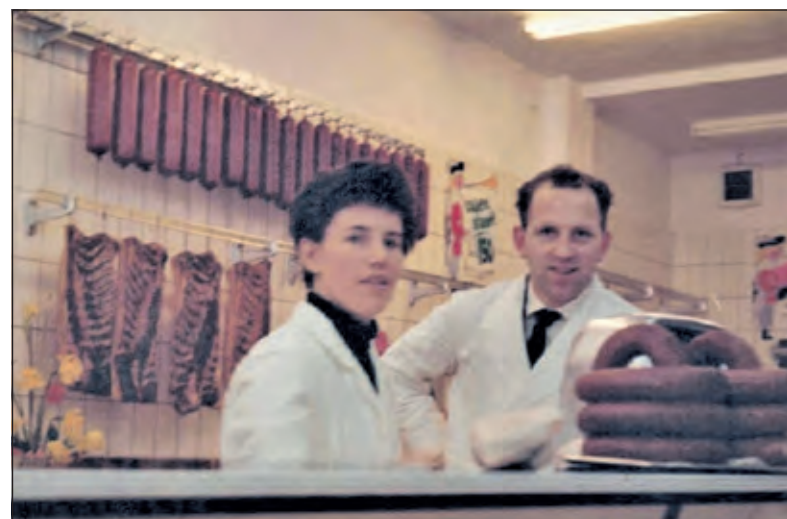
bijvoorbeeld door hapjes te presenteren, zoals onze Indische ballen. De zaken gingen zo goed dat we al in het eerste jaar 7000 gulden konden aflossen'.

In 1970 sloten de Straathofs zich aan bij de Vereniging Keurslager. Dat scheelde enorm aan werk want het uitbenen gebeurde voortaan centraal bij de slagwerksplaats in Hilversum. Ans: 'Ook de kruiden en het verpakkingsmateriaal werd centraal ingekocht en gedistribueerd. De winkel groeide verder en eind jaren zeventig hadden we een hele groep aan winkelpersoneel'. Jan: 'Jazeker er was concurrentie maar ook samenwerking tussen de lokale slaggers. Iedereen probeerde er het beste van te maken en we kwamen geregeld samen voor overleg in Hotel-Restaurant De Schouw op het Emmaplein'.

Twaalf uur per dag

En toen ging het mis. Jan, die al sinds zijn 14e jaar twaalf uur per dag had gewerkt werd op zijn 50e in de winkel getroffen door ernstig hartfalen. Dat dwong hem om in 1984 de winkel te verlaten. Ans ging nog een tijdje door om een vervanger op te leiden, maar toch kwam het einde van de slagerij in zicht. Jan en Ans Straathof, die tussen de bedrijven door ook nog 4 kinderen hadden opgevoed, gingen het rustiger aandoen. Inmiddels ligt de winkel alweer 36 jaar achter hen. Op de locatie zelf is nu de horecagelegenheid Settlers gevestigd. Er is nog wel een Keurslager overgebleven in Bilthoven. Want vanuit de eerdere locatie op de Planetenbaan heeft Keurslager Van Schie zich recent gevestigd op de vernieuwde Kwinkelier.

om de winkel te moderniseren. Jan: 'Toen ik zei, dat ik daar geen geld voor had was zijn antwoord: 'Dan betaal je me maar als je wel geld hebt'. Dat alles gebeurde in 1962 en vanaf dat moment is het gaan lopen. We kondigden in het dorp aan, dat we niet meer zouden uitventen en dat we de klanten welkom zouden heten in de winkel. Dat deden we

Ans en Jan achter de toonbank rond de jaren 60 uit de vorige eeuw.

Maartensdijk

Jan was het allemaal anders gewend. Als nakomer in een katholiek boerengezin met 11 kinderen uit Alphen aan den Rijn, was hij als 17-jarige 'op een haar na', geëmigreerd naar Amerika. Op een haar na, want zijn vader weigerde ervoor te tekenen. Wat nu gedaan? Jan volgde de slaggersopleiding, liep stage bij Slager Rouwendaal in Maartensdijk en werkte vervolgens bij Tesselaar in Amsterdam, een grote, drukke slaggerswinkel. Op de Kwakelse Kermis (De Kwakel), kwam hij Ans tegen. Zij was een boerendochter uit Vrouwenakker bij Uithoorn. Nog voor hun huwelijk reageerden ze op een advertentie in Bilthoven en besloten de vervallen winkel over te nemen.

Boven

Ans: 'Jan sliep zolang alleen boven de winkel en ik logeerde ergens anders. Samen in een huis, dat mocht natuurlijk nog niet. Na hun trouwen kenden ze zware eerste jaren. Jan:

Het 20-jarig bestaan werd groots gevierd.

Nieuwe stuw in de Praamgracht

In december plaatste het Hoogheemraadschap (waterschap) De Stichtse Rijnlanden tegenover de woning Dorpsweg 264 in Maartensdijk een stuw in de Praamgracht. 'Nou en?' zal men misschien denken. Er zit echter een groter verhaal achter. Deze nieuwe stuw is namelijk van groot belang voor de waterhuishouding van Landgoed Eyckenstein en voor de waterhuishouding in het verdere achterland stroomopwaarts.

Waterschappen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater en daarmee indirect ook voor het grondwater. Zij zitten daarbij voortdurende in het spanningsveld van verschillende belangen, waarin ze keuzes moeten maken. Moet de waterstand hoger voor natuurbeheer, of juist lager voor de landbouw; moet in de winter het overvloedige water worden afgevoerd, of juist vastgehouden als reserve voor de droge zomers? Een stuw is een waterbouwkundig kunstwerk dat als doel heeft de waterspiegel in een waterloop, beek of rivier te beïnvloeden.

Klimaat

Met de huidige klimaatsveranderingen worden de zomers waarschijnlijk steeds droger en de winters natter. In veel bossen in Nederland en andere landen is als gevolg van de droge zomers al te zien dat met name naaldbossen, maar ook bijvoorbeeld oudere beukebomen afsterven. Ook op Landgoed Eyckenstein in Maartensdijk is dat duidelijk te zien. Veel naald- en beukebomen, die de droogte van de afgelopen twee jaar ternauwernood overleefden, konden het de derde droge zomer (van het afgelopen jaar) niet meer aan en stierven. Tussen 1 juli en 1 december 2020 gold er vanwege de droogte vanuit het Hoogheemraadschap langs de hele westelijke flank van de Utrechtse Heuvelrug een verbod om water aan sloten en wetingen te onttrekken.

Praamgracht

Voor Eyckenstein langs, aan de noordzijde van de Dorpsweg, loopt de eeuwenoude Praamgracht. Al lang voordat Eyckenstein bestond, is deze vaart gegraven als belangrijke vaarroute tussen de Maartensdijksche Vaart ten westen van Maartensdijk en de Eem bij Baarn. Dat gebeurde in de vijftiende eeuw, in de periode dat het veen in de Laagte van Pijnenburg werd ontgonnen. Boten met turf voeren in die tijd af en aan. Om het water in de Praamgracht beter vast te houden, heeft het Hoogheemraadschap nu deze stuw geplaatst tegen de dam die vanaf de Dorpsweg naar de het weiland de Klieverkamp leidt. Enkele jaren geleden is er ook al een stuw bij de oostelijker gelegen buitenplaats Rovérestein gebouwd, maar water dat vanuit noordelijke richting over Landgoed Eyckenstein stroomt, wordt door die stuw niet vastgehouden.

Samenwerking

Niet alleen de afvoer van oppervlaktewater zorgt voor watertekort. Onttrekking van grondwater door drinkwatermaatschappijen speelt eveneens een belangrijke rol. Voordat er grondwateronttrekking plaatsvond, was het onder de Utrechtse Heuvelrug één grote waterbel, die nu echter grotendeels verdwenen is. Om deze waterbel te herstellen, is er natuurlijk veel meer nodig dan alleen deze ene stuw. Men hoopt dat een structureel ander waterbeheer dit herstel in de nabije toekomst mogelijk zal maken. Dat betekent: minder onttrekken, meer vasthouden. Daar is wel samenwerking met verschillende andere instanties voor nodig en die is in juli 2020 ook tot stand gebracht. Op de website van het Hoogheemraadschap staat daarover: 'Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden gaat samen met de Provincie Utrecht, Vitens, Waterschap Vallei en Veluwe, terreinbeheerders en particuliere grondeigenaren, gemeenten, het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en natuurorganisaties aan de slag om watertekort en wateroverlast op de Utrechtse Heuvelrug tegen te gaan. De partijen willen het watersysteem van de Heuvelrug over de hele linie verbeteren en robuuster maken, door onder andere water vast te houden en in de bodem te infiltreren'.

(Lex van Boetzelaer)

De nieuwe schut heeft meteen al goede dienst bewezen. Het water zou zonder schut, na alle regen van de afgelopen tijd, zeker een halve meter lager gestaan hebben.

advertentie

Hazekamp Parketvloeren

- Advies op maat
- Verkoop parket- en laminaatvloeren
- Onderhoud, renovatie en reparatie van uw parketvloer
- Stofvrij schuren

Hessenweg 4 * 3731 JK De Bilt
hazekampparket.nl * 030 - 633 26 91

Terugkijken op het jaar waarin alles anders was

door Guus Geebel

Het jaar 2020 begon zoals het al jaren gaat met uitbundig vuurwerk, champagne en heel veel zoenen. Corona was nog iets wat zich in China afspeelde en veel mensen maakten zich op om op wintersport te gaan of carnaval te vieren. De Vierklank deed verslag van de drukbezochte Nieuwjaarsreceptie van de gemeente waar burgemeester Sjoerd Potters een toespraak hield waarin hij terugblikte en niets ongewoons vermoedend vooruitkeek op 2020. Een team trouwe bezorgers bracht het populaire weekblad elke woensdag in het verspreidingsgebied aan huis. In dit jaaroverzicht staat een willekeurige greep uit deze krant.

Kinderburgemeester Carmen Braak en burgemeester Sjoerd Potters brengen een toast uit op het nieuwe jaar 2020.

Januari

De burgemeester ging in zijn Nieuwjaarstoespraak in op incidenten tijdens de jaarwisseling waarbij de brandweer met vuurwerk werd bestookt. 'Dit kan niet. Laten we in ieder geval beginnen met een landelijk verbod op losse vuurwerkpijlen en knalvuurwerk.' Er worden maatregelen aangekondigd om sluipverkeer in de buitengebieden van de gemeente De Bilt te beperken. De onderneming Heeneman & Partners kondigt de aankoop van Het Lichtruim aan. Vrijdag 24 januari bestond de Koninklijke Biltse Harmonie 120 jaar. Op 27 januari werd bij het gemeentehuis herdacht dat 75 jaar geleden het concentratie- en vernietigingskamp Auschwitz door het Rode Leger werd bevrijd.

Maart

Op 7 en 8 maart vond Gluren bij de burens plaats. Leny Rouma werd als Vrijwilliger van het jaar door burgemeester Potters gehuldigd met de Mathildeprijs. In Westbroek werden 15 nestkastjes voor mezen en boomklevers opgehangen door de Werkgroep Biodiversiteit Westbroek. Daarmee worden de vogels aangemoedigd de bomen in de buurt te bevolken en de eikenprocessierups te bestrijden. Op 15 maart worden coronamaatregelen afgekondigd en sluiten onder meer de scholen. Burgemeester Sjoerd Potters roept inwoners op om extra te kijken naar die wat oudere mevrouw of mijnheer die niet in staat is geweest om boodschappen te doen. Hij vraagt nadrukkelijk om niet te hamsteren.

onderscheiding. De eerste digitale gemeenteraadsvergadering verliep vrijwel vlekkeloos.

Mei

Bewoners van woon- en zorgcentrum Dijkstate in Maartensdijk werden op zaterdagochtend 2 mei verrast door de 12-jarige Finn Schuitema. Hij bracht ze een zelfgemaakte en mooi versierde cup cake. De dodenherdenking op 4 mei vond dit jaar zonder publiek plaats. Op 11 mei begonnen de scholen weer. Maar nog niet allemaal tegelijk. Er is een actie voor een centrale nieuwe speel- en ont-

De cast van Toneelvereniging Westbroek.

Februari

Sonne Copijn uit Groenekan, imker bij de Bee Foundation, ontving 7 februari de 'Vrouw in de Media Award 2019'. Sonne wordt door de stemmers geroemd om de originele manier waarop ze aandacht voor de bijen vraagt. Toneelvereniging Westbroek speelde 8 februari in het Dorpshuis Westbroek het toneelstuk 'De Beautysalon van Tante Bella' voor de Zonnebloem afdelingen Maartensdijk, De Bilt en Zeist. Vanuit Stichting Eet Mee! was burgemeester Potters te gast bij de familie Al Khayat in Bilthoven. Op 20 februari werd afscheid genomen van gemeenteraadslid Erik van Esterik (PvdA). Als zijn opvolger werd Gija Schoor geïnstalleerd.

April

De Groenekanse professor Peter Rottier is biochemicus en werkte 41 jaar bij de faculteit Diergeneeskunde van de Utrechtse universiteit. Hij vertelt uitgebreid over de tijd dat hij werkte aan coronavirussen bij de afdeling Virologie. Koos van Tamelen besloot op eigen initiatief per direct te stoppen als hoofdtrainer van de A-selectie van FC De Bilt. De dierenweide Maartensdijk gaat op de schop. De gemeente De Bilt begint preventief met de bestrijding van de eikenprocessierups. Door het coronavirus werden alle activiteiten rondom Koningsdag afgelast. De dag werd nationaal omgedoopt tot Woningsdag. Tien inwoners van de gemeente De Bilt ontvingen een Koninklijke

Met een gedicht boven de hoofdingang worden scholieren na de lockdown weer verwelkomd.

moetingsplek om kinderen te laten spelen en elkaar te ontmoeten in de Leijen. Met dit doel wil een bewonerscomité samen met Wijkraad De Leijen de speeltuin aan de Lindelaan een nieuw gezicht geven. Op 13 mei werden de bewoners van Dijkstate getraakteerd op een muzikaal optreden van de familie Firet uit De Bilt. Er werd heel enthousiast meegezongen met gezellige liedjes.

Juni

De gemeenteraad nam een motie aan waarin het college wordt opgeroepen geen besluiten te nemen over de uitbreidingsplannen van MSD Intervet aan de Ambachtstraat in De Bilt. De grond van de mooie buurttuin in De Bilt, hoek Aeolusweg-Cirrusweg, is door de gemeente ter beschikking gesteld en wordt als buurttuin beheerd door meerdere omwonenden. De gemeente De Bilt mag zich 'Fair-trade Gemeente' blijven noemen. Terwijl het land vanwege corona in een lockdown verkeerde, maakte de sportvisserij een ongekende groei door. Een groei, die tot op de dag van vandaag nog

steeds doorgaat. Natasja van Barneveld wordt de nieuwe beheerder van het Dorpshuis in Westbroek.

Juli

De gemeenteraad stelde de Jaarrekening 2019 vast. Een motie om de huidige plannen voor de Schapenweide inclusief de locatie begraafplaats Brandenburg opnieuw te onderzoeken op de mogelijkheid daar meer woningen te bouwen wordt aangenomen. Bij het onderzoek worden nieuwe concepten meegenomen en wordt ook de verkeersafwikkeling betrokken. De kapel op het Berg en Bosch terrein wordt aangewezen als trouwlocatie. De vertrekkende groepen 8 van de basisscholen worden gefotografeerd. Woensdag 22 juli demonstreerden ongeveer 2.000 boeren uit alle delen van het land in De Bilt voor de tweede keer tegen het beleid van het kabinet en het RIVM. In verband met de coronacrisis en de veiligheid verbood burgemeester Sjoerd Potters met de trekker te komen. Dit tot grote frustratie van de boeren.

Natasja van Barneveld (r) neemt het stokje over van Ad en Hilda Verhoef als beheerder van Het Dorpshuis Westbroek.

Augustus

Henny Driehuisen en haar partner Ash Kranenburg plaatsten in hun voortuin aan de Emmalaan 4 in Maartensdijk een minibieb. Ze hebben een minicollectie van Nederlandse, Engelse en kinderboeken. Het principe van de minibieb is dat mensen boeken kunnen ruilen, nemen, geven en delen. De begraafplaats Brandenburg bestaat 120 jaar. De herdenking van de Japanse capitulatie 75 jaar geleden werd op 15 augustus sober herdacht bij het oorlogsmonument naast gemeentehuis Jagtlust in Bilthoven. In het Noorderpark worden watervogels geteld. Het jaarlijkse Houthakkersfeest in Lage Vuursche werd afgelast.

Peter Rottier naast een model van het SARS-virus in Beijing waar hij in 2003 was voor een WHO-meeting.

Ook de Open Dag van Rading Spoor in Hollandsche Rading die voor de 44ste keer zou worden gehouden gaat niet door.

September

Presentator van het NOS Journaal Astrid Kersseboom uit Bilthoven won de finale van het populaire televisieprogramma De Slimste Mens. De hoogste zonnebloem van Maartensdijk werd 409 centimeter. Sportwethouder Madeleine Bakker vertelt over haar sportcarrière in de sportbijlage van De Vierklank. In opdracht van de provincie Utrecht wordt gestart met het groot asfalt-onderhoud aan de Koningin Wilhelminaweg Tolakkerweg (N417) in Maartensdijk en Hollandsche Rading. Zaterdag 19 september was het weer World Cleanup Day. Ook in gemeente De Bilt deden vrijwilligers mee. Eén van hen is Hendrik-Jan Beekman uit De Bilt. Omdat Carmen Braak haar rol als kinderburgemeester vanwege de coronapandemie maar beperkt heeft kunnen vervullen, wordt de zittingsperiode met een schooljaar verlengd.

Oktober

De Historische Kring 'De Oude School' stelt enkele zaterdagen in oktober in de Centrumkerk in Bilthoven de expositie '75 jaar bevrijding' op. De Vierklank verschijnt met een duurzaamheidsbijlage.

Henny en Ash tonen trots hun minibieb en nodigen iedereen uit om hiervan gebruik te maken.

Om te laten zien hoe sportclubs met de opnieuw aangescherpte coronamaatregelen omgaan bracht het jeugdjournaal een bezoek aan Korfbalvereniging DOS Westbroek. Van 5 tot 11 oktober was de Week van de Jonge Mantelzorger. Eén op de vijf jongeren is mantelzorger. Zij groeien op in een gezin met een chronisch zieke of gehandicapte vader, moeder, broer of zus. In deze week was er aandacht voor deze kinderen. Lage Vuursche nam afscheid van de smederij en de smid. Zaterdag 17 oktober was het Dag van de Stof-

wisselingsziekten. Een dag om weer aandacht te schenken aan de impact die deze ziekten hebben op patiënten en hun gezinnen.

November

Aandacht is er voor de jaarlijkse nationale bewustwordingscampagne de 'Week van Respect'. In totaal worden al 1,7 miljoen jongeren bereikt. De Foundation werkt samen met 200 gemeenten, duizenden gastsprekers, 14 nationale sportbonden en duizenden scholen in heel Nederland. Burgemeester Heinz Öhmann van Duitse jume-

Astrid Kersseboom werd voor een half jaar Slimste Mens van Nederland.

lagegemeente Coesfeld nam na ruim zeventien jaar afscheid van zijn gemeente. Op 10 november was er aandacht voor de landelijke Dag van de Mantelzorg. Onder leiding van Aart van Harten, trainer bij onder meer het Catharijne Convent in Utrecht, hielden leerlingen

fonds rond deze tijd het Ouderen-diner. De leden van Rotaryclub De Bilt-Bilthoven lopen hierbij in de bediening. Vanwege de coronabeperkingen moest deze traditie onderbroken worden. De Rotaryclub was echter niet voor één gat te vangen. De keuken van De Bilt-

Het jeugdjournaal bij Korfbalvereniging DOS in Westbroek.

De jury van de debatwedstrijd, Denise Go-Feij, kinderburgemeester Carmen Braak en Arie-Jan Ditewig.

van groep 8 van juf Judith Haak in de Julianaschool een debatwedstrijd. Na 43 jaar lesgeven op Het Nieuwe Lyceum in Bilthoven nam aardrijkskundedocente Hellen Dil afscheid van haar geliefde leerlingen en collega's. Zij houdt zich nog steeds bezig met diverse projecten.

sche Hoek bereidde ruim veertig heerlijke diners en in samenwerking met Stichting Met Je Hart brachten de Rotarians de maaltijden op 3 december gewoon bij de mensen thuis. Lies Haan nam na ruim 28 jaar afscheid als vrijwilliger voor de Historische Kring D' Oude School. De 101-jarige Marten Mobach kreeg thuis uit handen van minister Ank Bijleveld het Mobilisatie-Oorlogskruis opgespeld.

December

Sinds jaar en dag verzorgt Van der Valk Hotel De Biltsche Hoek in samenwerking met het Ouderen-

Dat wil ik 'effe' kwijt.....

Er zijn ontwikkelingen in het IX Zon-dossier: IX Zon is een projectontwikkelaar, die het weiland bij de rotonde Achterwetering in de Koningin Wilhelminaweg Maartensdijk wil omvormen tot 10 hectare industrieel zonnenveld.

Het dossier is na diverse pogingen van de ontwikkelaar om draagvlak in de samenleving te vinden nu opeens door de Wethouder ter goedkeuring op de agenda van de komende gemeenteraadvergadering geplaatst; omdat IX Zon voor de zomer subsidie wil aanvragen? Bij een latere aanvraag is er een kans op minder subsidie. Het kan toch niet waar zijn dat een onafhankelijke gemeenteraad wegens een mogelijk subsidieprobleem van een commercieel ontwikkelaar

nu maar even snel 'bij het kruisje' moet tekenen?

Een ander gek fenomeen is dat er afgelopen najaar bijeenkomsten zijn geweest om te inventariseren hoe inwoners denken over zonnenvelden en windmolens. Na deze bijeenkomsten is er een rapport met de uitkomsten opgesteld. In samenwerking met de gemeenteraad zou dit leiden tot vaststelling van beleid op dit gebied. De uitkomsten van het inventarisatierapport worden echter pas in april aan de raad voorgelegd.

Moet een gemeenteraad niet eerst beleid vastleggen om daarna over concrete plannen te praten? We hebben het namelijk wel over tientallen hectaren weiland welke tot zonne-

veld gevormd kunnen worden en plaats kunnen bieden voor een aantal hoge windmolens! Al die plannen hebben grote impact op de ruimtelijke ordening en groene ruimte rondom - voornamelijk - Maartensdijk. Nu al het IX-Zonplan goedkeuren maakt het nog vast te leggen beleid onmogelijk.

Wie tegen de plannen is of haar of zijn stem in deze wil laten horen, om ervoor te zorgen dat plannen niet versneld doorgedrukt gaan worden kan dat doen op www.petities.nl (zoekleutel De Bilt); doe dit voordat de gemeenteraad medio januari het IX-Zon dossier gaat bespreken.

Edwin Plug, Maartensdijk

Voorzitter Paul Meuwese van de Historische Kring D' Oude School bracht Lies Haan een bloemenhulde als dank voor haar enorme inzet voor de vereniging.

Het lot van een kerstboom is een prent uit 1874 die, na een particuliere schenking, sinds 1923 bij het Rijksmuseum is ondergebracht.

G&CC De Biltse Duinen
en
Golfpark De Biltse Duinen

wensen u
een prachtig golfjaar

Een gelukkig en creatief 2021!

KunstenHuis
muziek
theater
dans
beeldend

kunstenhuis.nl

GELUKKIG 2021!

GILDE
PERSENEEL

P.C. Staalweg 70, 3721 TJ Bilthoven
030-6338672, info@gildepersoneel.nl
www.gildepersoneel.nl

De fractie wenst u alle goeds voor 2021

[f CDADeBilt](https://www.facebook.com/CDADeBilt) [@cdadebilt](https://www.instagram.com/cdadebilt)

www.cdadebilt.nl

Wij danken u voor het vertrouwen in 2020 en wensen u een gezond 2021!

DE BILTSE ONDERNEMER VAN HET JAAR

2019

DIERENKLINIEK MIDDEN NEDERLAND

De beste wensen voor u en uw dieren in 2021!

Hoofdlocatie: Tolakkerweg 157 | 3738 JL Maartensdijk
0346 725 998 | info@dkmidden.nl | www.dkmidden.nl

't Knipperijtje

Wenst u een heel gezond 2021

Wacht totdat ik overga...

'Breng jij me weg tot aan de brug? Ik ben zo bang om daar alleen te staan. Als we daar zijn, ga dan niet direct terug, maar wacht totdat ik overga en zwaai me na.'

Prachtige woorden van Toine Lacet, van toepassing op de 'Baronbrug' uit 1813, die onlangs weer werd teruggeplaatst op landgoed Houdringe, aan de Visscherssteeg in De Bilt. Prachtig gerestaureerd ligt de tweehonderdjarige brug wit stralend ons te verleiden tot de oversteek. En nu kunnen ook degenen die slecht ter been zijn deze overtocht veilig maken.

In het midden van de gerestaureerde brug is de tekst 'Daarheen en weer terug' aangebracht, van J.J.R. Tolkien. En daar is deze draaibrug ook voor bedoeld: om er óver te gaan, en ook weer terug te keren. Het verhaal doet immers dat de baron (van Boetelaer) de brug na zijn tochten door het bos weer van de wal af draaide, om mensen die er niets te zoeken hadden te weren uit zijn wereld...

Al sinds de eerste boomstam over een riviertje werd gelegd zijn bruggen een grote inspiratiebron geweest voor de mens. Bruggen slaan letterlijk een verbinding tussen mensen, en staan daarom voor toenadering, begrip en liefde, maar ook voor iets passeren, iets overkomen, het overwinnen van elkaar. De brug staat ook symbool voor de passage van de mens tussen leven en dood, de oversteek die ieder van ons maar twee keer in zijn leven maakt. Maar nooit alleen: bij geboorte vurig gewenst, bij het sterven betreurd door de achterblijvers. 'Daarheen, en weer terug...'

Een ander mooi voorbeeld van de unieke symboliek van de brug is te vinden in het gedicht 'De moeder de vrouw' van Martinus Nijhoff, waarin hij de nieuwe brug in Bommel gaat zien en plots aan de verre overkant de eeuwigheid, God, het hiernamaals voelt wachten. Hij her vindt daar het contact met de overzijde en daarmee ook de voeling met zijn dierbare overledenen - Zij zijn niet kwijt. (Peter Schlamilch)

De 'Baronbrug' slaat een brug tussen twee werelden.

Muziek in de straat

Op de 2de Kerstdag was het druilerig en koud weer, maar dat weerhiel de orgelman niet om door de straten van een deel van deze gemeente te rijden. De opgewekte muziek lokte menig bewoner naar buiten om een duik in het bakje te doen. (Frans Poot)

Vrouwenkoor Ludi Cantare

Zangkoren mogen tijdelijk hun stem niet verheffen, maar dat belemmert Ludi Cantare niet om de stemming er goed in te houden. Aangezien de feestdagen nu niet opgeluisterd konden worden met een kerstconcert organiseerde het koor een heuse kerst-drive-through voor haar leden, pianiste en dirigent.

Onder de geldende coronaregels en met een stemmig kerstrepertoire vanuit de autoradio, kon ieder een feestpakketje afhalen. Een echte opsteker in deze tijd van stemonthouding. Op haar beurt werd het bestuur - als dank voor de toch wel nodige inzet - verrast met een kerstboeket. Het koor hoopt in 2021 weer samen en uit volle borst te mogen zingen voor muzikliefhebbers, verwanten en fans in de wijde omtrek.

(Lidy van Noordenburg)

Met een heuse kerst-drive-through houdt het vrouwenkoor de stemming erin.

Decemberpakketten bij TweemaalZes

Dit jaar werd er bij korfbalclub TweemaalZes in Maartensdijk voor het eerst een decemberpakkettenactie gehouden; opgezet om mensen van de club toch nog in deze vreemde tijd het TZ-gevoel te geven en om wat geld op te halen voor de club. Er werden maar liefst 111 pakketten verkocht met hulp van sponsors en Reinier Enschede (l) en Matthias de Heer.

GROENLINKS DE BILT

WENST U
EEN GROEN EN
SOCIAAL 2021!

WWW.DEBILT.GROENLINKS.NL

Ga voor een
fantastisch
2021

Parel Promotie
ontwerp+print+druk

0346 - 21 12 15
info@parelpromotie.nl
www.parelpromotie.nl

SP de Bilt bedankt alle gulle gevers die via onze actie hebben gedoneerd voor Voedselbank De Bilt. Op 8 januari 2021 zullen wij alles overdragen aan de Voedselbank.

Verder zullen wij in 2021 ons richten op: betaalbaar wonen, bereikbare zorg, klimaattherstel en armoedebestrijding, zodat voedselbanken niet langer nodig zijn.

Bakker Bos

en alle medewerkers
wensen u een
voorspoedig 2021!

Dorpsweg / 0346 - 21 12 35
Maartensplein / 0346 - 21 14 56

Mens DE BILT brengt mensen bij elkaar.....

We wensen iedereen
een 2021 vol
Meedoen en Samen

www.mensdebilt.nl
Maatschappelijke ondersteuning in de zes kernen

ONLINEMUSEUM
DEBILT.NL

wenst u een gezond,
gelukkig en historisch
mooi 2021

www.onlinemuseumdebilt.nl

WONEN DOEN WIJ MET ELKAAR

De Biltse huurdersvereniging
Woonspraak wenst u een
coronaloos gelukkig, gezond
Nieuwjaar en veel woongenot.

Nootjes

Te koop aangeboden

2 kinderfietsen Electra cruiser little Betty, zwart/wit-rose (gebruikt) 20 inch, framehoogte 47cm
€25,- per stuk. Tel: 06-24885554

Een luxe rotan kuipstoeltje, leuk voor studentenkamer of serre €12,50. Tel. 0346-212069

Keulse pot, hoogte 20cm doorsnee 25cm en nog een kleinere Keulse pot samen €17,50. Tel. 0346-212069

Draaibare Bureaustoel gratis afhalen. Tel. 030-2282925

Flessenwarmer zgan €10,-, boxkleed Woezel en Pip goede staat €10,-. Mobile voor box (Hema) €7,50 goede staat. Tel: 06-53936536

Rugzak nieuw, merk Pacor Parmero model Amsterdam, kleur groen.€10,-. Tel. 06-21967151

Vier ligstoelen, goede staat weinig gebruikt €49,95. Tel. 0346-835256

Grote diepvries, 6 laden €49,95. Tel. 0346-835256

Activiteiten

Luister, zing en knutsel je ook weer online mee met KINDERCLUB De Regenboog op zaterdag 9 januari? YouTube kanaal: Kinderclub de Regenboog. Je kunt dit keer de benodigde knutselspullen, voor jongens en meisjes, ophalen op vrijdag 8 januari tussen 15.30 – 17.00 uur op de Braamsluper 4 in Maartensdijk.

Personeel gevraagd

Fitte vutters en AOW-ers gezocht als invalkrachten voor

het huis-aan-huis verspreiden van De Vierklank. Een gezond en gezellig rondje buiten op woensdag op een tijdstip dat ú schikt. Ook meehelpen de best gelezen krant van De Bilt nóg beter te verspreiden? Bel 0346 211992.

Gezocht, zeer goede adm. medew. voor opleidingsadministratie. CV of vragen: info@coronambv.nl.

Personeel aangeboden

TUINMAN heeft nog tijd. Voor al uw snoeiwerk, fatsoeneren, voorjaarsbeurt, bestraten enz. Alles is bespreekbaar. Altijd vrijblijvende prijsopgave. Tel. 06-50660689 www.hoeree-tuinen.nl

HOVENIERSBEDRIJF Soestdijk

Veel kortingen op groen en alle vuilafvoer. Tevens ook, hoge drukreiniging, schutting plaatsen, gras leggen, bestratingen, grond en graafwerk, goten reinigen enz. Alles in en om de tuin is mogelijk. Bel vrijblijvend: 0649377634

MEUBELSTOFFEERDERIJ Kwartier

Uw bank of stoelen weer als nieuw!

Oude Brandenburgerweg 4a Bilthoven, tel. 030 2600088

Diversen

Oud ijzer- en metaalafval COCK ROSE- Maartensdijk. Tel. 06-54967985

Boerderij 'FORTZICHT'. De locatie voor een vergadering, training, familiebijeenkomst, of cursus! Voordorpsdijk 35, Groenekan. Tel. 030-2710913, westeneng@boerderijfortzicht.nl

Gezocht, kleine kantoorruimte/ WERKPLEK plm 8 a 16 m2 in Maartensdijk, reacties aub op info@coronambv.nl.

Hoveniersbedrijf Boomkwekerij D. van Vulpen.

Voor al uw beplanting, tuinaanleg en- onderhoud, bestrating, grond- en graafwerk enz. Vraag naar onze geheel vrijblijvende prijsopgave. Groenekanseweg 78, Groenekan. Tel. 0346-212787

Opruiming van inboedels, huizen, schuren, garages etc. Bezemschoon opleveren. Wij geven de hoogste prijs voor auto's en (brom)fietsen etc. Kringloop midden Nederland. Tel. 06- 50897262

Corona-stress, neem DRUMLES!

In de coronaproof studio van Gijsbert Zwart in Groenekan. Bel voor meer info 06-51403025 of kijk op de website www.drumles-utrecht.nl.

REGIO TV DE BILT
Analoog kanaal 45/digitaal kanaal
• Nieuws
• Agenda
• Informatie
www.regiotvdebilt.nl

Roulette
www.roulettefm.nl
FM 106.6
kabel 101.9

Nieuwjaarsquiz

VVD De Bilt organiseert op 7 januari een nieuwjaarsquiz. Heel makkelijk en laagdrempelig om mee te doen. Het enige wat je hoeft te doen is aanmelden via webmaster@vvddebilt.nl en donderdag om 20.00 uur met twee apparaten van de partij zijn (computer/laptop/tablet/mobiele telefoon). Meer informatie kun je terugvinden op de debilt.vvd.nl/activiteiten.

Licht op Hollandsche Rading

Nieuwjaarsochtend in Hollandsche Rading levert mooi beeld op. (foto Rob Klaassen)

Geboren

26 december 2020

Nathan Joas

Zoon van
Hans en Astrid
van Maanen-Verdoorn
Nieuwe Weteringseweg 173
Groenekan

Adverteren met een Nootje

Kruis de betreffende rubriek aan:

- Te koop aangeboden (particulieren woonachtig in het verspreidingsgebied van De Vierklank kunnen artikelen tot € 50,00 gratis aanbieden in deze rubriek - zie 1. en 2.)
- Te koop gevraagd (u moet betalen voor deze rubriek - zie 2.)
- Activiteiten/Evenementen (alleen 1 koloms, u moet betalen voor deze rubriek - zie 2.)
- Auto's/motoren (is de vraagprijs € 50,00 of meer dan moet u voor deze rubriek betalen - zie 2.)
- Fietsen/brommers (is de vraagprijs € 50,00 of meer dan moet u voor deze rubriek betalen - zie 2.)
- Personeel gevraagd (u moet betalen voor deze rubriek - zie 2.)
- Personeel aangeboden (u moet betalen voor deze rubriek - zie 2.)
- Diversen (biedt u iets te koop aan onder € 50,00 dan kunt u in aanmerking komen voor een gratis plaatsing - zie 1., voor overige zaken geldt 2.)
- Cursussen/Trainingen (u moet betalen voor deze rubriek - zie 3.)

1. niet meer dan twee artikelen per advertentie, niet meer dan 5 regels, de prijs moet vermeld worden (n.o.t.k. is dus niet gratis!), 1-koloms advertentie.
2. 1-koloms advertenties met één woord in hoofdletters: voor de eerste drie regels € 5,00. Voor elke volgende regel of deel daarvan + € 1,50.
2-koloms advertenties met een vet gezette kop: voor de eerste 3 regels € 9,50
Voor elke volgende regel of deel daarvan + € 2,00.
3. 2-koloms advertentie met vetgedrukte kop, maximaal 450 tekens € 17,50.

* Nootjes kunnen per mail aangeleverd worden (info@vierklank.nl). Voor betaalde nootjes ontvangt u een accept-email waarmee u via Ideal uw betaling vóór plaatsing dient te voldoen. Gratis nootjes max. 3 per week, max. 3 x herhalen.

Elke letter in een hokje plaatsen en één hokje open laten tussen de woorden.

1																						
2																						
3																						
4																						
5																						

Groenekan

Maartensdijk

Westbroek

E-mail

Naam .....

Adres .....

PC/Plaats .....

De Vierklank, Kon. Wilhelminaweg 461 (inleveren vóór vrijdag)

Drogisterij van Rossum, Maartensplein 22 (inleveren vóór vrijdag)

Cafeteria-IJssalon Coen, Kerkdijk 3 (inleveren vóór vrijdag)

info@vierklank.nl (uiterlijk vrijdag mailen)

Op 't bankje

Het is een nieuw jaar en de sombere decembermaand ligt achter ons. Ik heb altijd het idee dat alles er opeens ook anders uitziet en dat het lichter is, maar het verschil met de kortste dag is nog maar enkele minuten. Ik heb al gauw de kerstversieringen opgeruimd, want ik heb altijd het gevoel dat je het nieuwe jaar fris en fruitig moet beginnen. Sommige mensen maken goede voornemens die dan op 1 januari ingaan, maar meestal zijn ze die na een paar weken alweer vergeten. Het was trouwens ook een raar jaar met al die coronamaatregelen. Je daaraan houden is voor de meeste mensen al genoeg. Om je dan ook nog met goede voornemens bezig te moeten houden gaat een heleboel mensen te ver. Ikzelf heb me min of meer voorgenomen hetzelfde te doen als afgelopen jaar. Ik ben daarom gewoon weer een ronde gaan maken en hoewel het behoorlijk fris is, toch weer op het bankje gaan zitten. Ik verwacht niet dat er iemand bij komt zitten. De meesten lopen met een dikke sjaal om voorbij. Het zijn voornamelijk hondenbezitters en die maken allemaal de indruk weer snel naar huis te willen gaan. Ik hoop dat nu het vaccin er is, het er binnen afzienbare tijd anders zal zien. Toch komt er opeens een parmantig lopende vrouw met een glimlach op haar gezicht aanlopen en gaat op het vrije hoekje van het bankje zitten. Ik schat haar op tussen de veertig en de vijftig. 'Even pauzeren', zegt ze. Uit haar tas komt een flesje water en ze neemt een paar slokken. 'Ik ben aan het afvallen en ben al vier kilo kwijt', zegt ze trots. Ik knik bewonderend, maar kan me haar met vier kilo meer toch niet voorstellen. Ik vraag of ze er veel voor moet laten of dat ze een dieet heeft waarbij je best nog veel kan eten. Ze antwoordt dat ze alleen goed op de calorieën let en wat meer beweegt. 'Vandaar dat ik nu even uitrust van een flinke wandeling. Ik voel me er heel lekker bij. Alleen m'n kleren gaan wat ruimer zitten', zegt ze met een triomfantelijke glimlach. Ze is een paar weken voor de feestdagen begonnen en het kwam haar goed uit dat er door de coronamaatregelen maar een paar mensen op bezoek mochten komen. 'Anders hebben we Eerste Kerstdag altijd een huis vol

met familie en vrienden en wordt er heel wat afgegeten. Tweede Kerstdag eten we dan bij mijn ouders of schoonouders. Nu konden we lekker thuisblijven en hebben we het samen gevierd. Ik een caloriearm menu en voor mijn man heb ik iets wat hij heel lekker vindt bij een restaurant besteld. Morgen komt mijn dochter, dan zal je haar moeten zien kijken. Ze had gezegd dat ik het toch niet vol zou houden, want ik ben best een zoetekauw, maar ik merk nu dat ik best zonder kan. Ze neemt weer een slok water en kijkt een tijdje voor zich uit. 'Ik heb een zittende baan en ga altijd met de auto naar m'n werk. Als het weer wat beter wordt wil ik met de fiets. Dat helpt ook en van de zomer hoop ik zonder gevoel van schaamte naar het strand te kunnen. Ik verheug me er nu al op. Mijn dochter is zo slank als een den en die kan van alles eten zonder aan te komen. Dat heeft ze van haar vader.' Op dat moment komt er een behoorlijk gezette vrouw met een hondje aan de lijn voorbij. 'Daarom doe ik het dus', zegt ze bijna trots.

Maerten

Nagenieten van de vogels van 2020

We waren niet de enigen die dit jaar meer de Nederlandse natuur in gingen. Daarom gingen we gewoonlijk vroeg op pad. Dan waren de wandel- en fietspaden nog lekker rustig. En op loop- en fietsafstand van onze mooie gemeente heb je dan genoeg keuze. Met de fotocamera (ik) en verrekijker (mijn man) en natuurlijk onze eigen oren en ogen gingen we zo vogels spotten. Iets waar we vorig jaar mee begonnen en dit jaar steeds leuker vinden.

Lopend op het Bert Bospad in Westbroek zagen en hoorden we zo veel rietzangers en rietgorzen hun lied zingen. Ook hoorden we er regelmatig een soort stoombootgeluid. We leerden dat dit geluid van de roerdomp is. Maar die laat zich niet vaak zien. Groot was onze blijdschap dan

Grutto

Meerkoet met jong

ook toen we deze reigersoort in een ander natuurgebied wel met eigen ogen zagen.

Het ene vogelgeluid vinden we makkelijker te herkennen dan het andere. Daarom zijn vogels die hun eigen naam roepen fijn. Een mooi voorbeeld daarvan is onze nationale vogel, de grutto. Voor deze weidevogel waren we op de fiets gestapt naar Polder Zeldert. Schitterend was het schouwspel dat deze vogels boden. En natuurlijk zagen we onderweg nog andere vogels waaronder de meerkoet, de tureluur en de Kievit.

Roodborstje

Het gebrek aan duidelijke kenmerken bij een vogel is wel eens frustrerend voor een beginnend vogelaar. Welk klein, bruin vogeltje hebben we nu weer gezien? Met andere kleuren is het vaak eenvoudiger te bepalen wat we zien. Bijvoorbeeld met het blauw

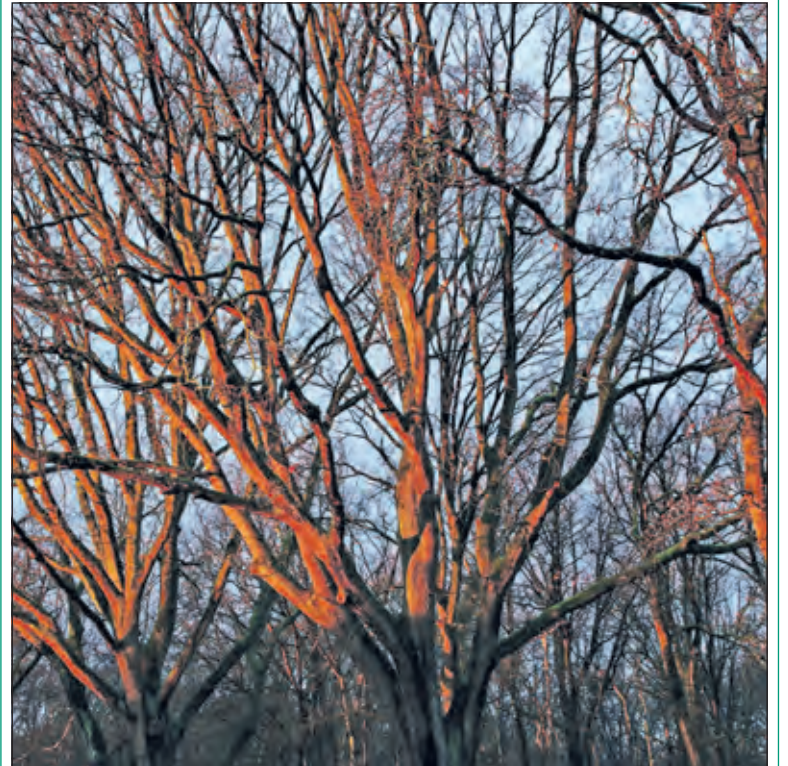
Putter

van de ijsvogel of het toepasselijk genaamde blauwborstje. Of het rood van de grote bonte specht, de putter en het roodborstje. Al is het rood van roodborstje eigenlijk meer oranje. Wat een prachtig vogeltje is dat toch. Tijdens onze vele herfstwandelingen door het Leijense bos in Bilthoven zagen en hoorden we het roodborstje bijna elke keer.

Dankzij mijn foto's kunnen we lekker nagenieten van de vogels. Ook roept het mooie herinneringen op aan vogels die we wel zagen maar die niet wilden stilzitten voor een mooie foto. Dat laatste is altijd reden om er nog weer eens op uit te gaan: voor een nieuwe foto. Zo zijn er nog genoeg vogelsoorten die we in 2021 graag nogmaals zien, of voor het eerst. Hoop op mijn verlanglijstje voor 2021 staat het baardmannetje.

(Diane Dirksen-Klarenbeek)

Mooi begin

'Op 1 januari schijnt het erg mistig geweest te zijn, maar om 10.00 uur was er een mooie zonsopgang met een bijzondere verkleuring op de bossen achter ons huis', aldus Eugène Jansen. 'Ik vond het een mooi begin van 2021'.

Dit wil ik 'effe' kwijt...

Mijn naam is Olly, ik ben een boskabouter van 317 jaar oud. Ik woon in het bos tussen Hollandsche Rading en de Lage Vuursche, op een geheime plek. Ik hoop dat jullie begrijpen dat ik mijn adres niet kan geven.

Ik lees elke week jullie krant. Ik heb 50 jaar geleden bij Hermien leren lezen, toen zij met het circuswagentje kwam. Wat een leuke herinneringen! Ik ken bijna iedereen hier in het bos, maar niet iedereen kent mij, of kan me zien. Ik geniet van mijn leven in het bos, heb veel gezien en gehoord, soms leuke dingen, soms om te huilen. Tijden zijn veranderd, meer fietsers overal en veel, veel wandelaars. Ik ben er voor iedereen maar vooral en altijd voor de dieren in mijn bos.

En daarom schrijf ik nu een brief, want ik zie de bewoners verdrietig, gebeuren er dingen die ik niet zo goed begrijp en het is onrustig in een van de laantjes... er komt een nieuwe woning, een soort resort, gigantisch zo (te) groot! Niemand begrijpt waarom de gemeente zo een vergunning heeft kunnen geven, in het bos!

Ik leef mee met de bewoners, het is niet normaal dat een gemeente dit voor haar ogen laat gebeuren... Ik zag hoe tientallen bomen werden gekapt.. zonder toestemming of nut!

Dat weet ik wel, want Bram was een natuurliefhebber, hij zou dat nooit kunnen doen. Misschien hadden ze een boete gekregen maar een boete is niet anders dan geld, terwijl die sprookjesachtige plek in het bos..... komt nooit meer terug.

De dieren zijn ook verdrietig, ik voel de spanning in de lucht. In de winter hebben wij, de dieren en ik, de natuur terug voor ons om bij te komen van de drukke zomer. Maar nu zijn ze weer aan bouwen en lawaai maken... jammer!

Veel bewoners zijn teleurgesteld in de Gemeente, ze merken weinig van de acties die wij zouden verwachten.

En toen zag ik in jullie krant dat er windmolenpark komt! Misschien bij mijn huis!

Gemeente: dit is een natuurgebied!! Hier zouden jullie moeten trots op moeten zijn, stop alstublieft met het brengen van de stad naar het bosleven, ons meest kwetsbare gebied.

Olly, de boskabouter

steunpunt vluchtelingen De Bilt

Namens bestuur en coördinatoren

EEN VOORSPOEDIG 2021

voor al onze vrijwilligers en alle nieuwkomers!

MORSSINK.NET
rijnschool

Dé weg naar je rijbewijs

Rijopleiding voor iedereen!
op www.morssink.net of bel
Mark Morssink 06 18 71 20 71

Alle goeds
voor 2021

Koop Geersing
uitvaartverzorgers

Geen rust voor egels

Het is winter. En wat is er dan heerlijker dan een winterslaap? Een paar maanden je ogen sluiten, de out-of-office melder aan en weer tevoorschijn komen als het mooi weer is. Aantrekkelijk niet-waar? Maar voor de egel is het bittere noodzaak. In de winter vindt hij bijna geen eten. Beschut tegen de kou kruipt hij het liefst weg in zijn winternest onder een bladerdek. Maar of het wel zo veilig is? Het leven van het 's nachts scharrelende diertje blijkt bloot te staan aan vele gevaren. Wij mensen zijn daar voor het grootste deel de oorzaak van.

Egels gaan in de periode november tot en met april winterslaap. Het diertje zoekt een beschut plekje, liefst onder een bladerdek, in een rommelhoekje of composthoop. Om niet teveel energie te verbruiken daalt de lichaamstemperatuur van 35,5 naar 5 graden. Toch verliest hij dan alsnog zo'n 30% van het lichaamsgewicht. Goed opvetten voor de winter is daarom belangrijk. Begin mei ontwaakt de egel, als het voedselaanbod weer op gang komt.

Steeds minder insecten

Egels eten graag wormen, spinnen, insecten, huisjesslakken met huisje, eieren en kleine vogeltjes (van grondbroeders), kikkers, padden, salamanders, mollen, muizen en bessen. Vroeger leefden egels op akkers waar dit allemaal te vinden was. Door de monocultuur van de grootschalige landbouw met gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen gaan veel insecten en andere kleine beestjes dood. En daarmee ook egels en andere insectenetters. Het percentage insecten is maar liefst 70% gedaald door de intensivering van de landbouw. Op zoek naar voedsel gingen egels uitwijken naar tuinen en parken.

Klimaat

Door de klimaatverandering blijft het langer warm in het najaar en is het eerder warm in het voorjaar. Egels gaan daardoor later in winterslaap en ontwaken vroeger. Er is op die momenten weinig voedsel

beschikbaar waardoor ze kunnen sterven. Onze winters zijn tegenwoordig zachter en vochtiger. Als de winterslaapplaats niet kurkdroog is, kan zich een schimmel op de egel ontwikkelen. Hierdoor komt het dier eerder uit zijn winterslaap. Ook dan kan gebrek aan voedsel tot de dood leiden.

Drukker in natuur

Door het aangename weer en de pandemie gaan veel mensen de natuur in dan voorheen. Dit betekent ook meer kans op verstoring van de egelnesten en slaapplekken. Ook honden kunnen de egelnesten verstoren. Het komt regelmatig voor dat een egel met hondenbeten naar de egelopvang wordt gebracht. Meer mensen in de natuurgebieden betekent ook meer zwerfafval. Egels steken graag hun neus in verpakkingen, als daar een voedselgeurtje aan zit. Vaak raken ze verstrikt en sterven dan van de honger. De keerzijde van meer mensen in de natuur is dat er meer gewonde egels worden gevonden en naar de egelopvang gebracht. Bij Stichting Egelbescherming Nederland in Huizen hebben ze dit jaar al meer dan 1000 dieren binnengekregen. Als u een egel vindt die vastzit of gewond is, neem dan contact op met Egelbescherming Nederland, www.egelbescherming.nl. Vaak is het diertje nog te redden.

Machines

In het najaar en de winter gaan we massaal aan de slag om gevallen bladeren op te ruimen. Dat is prima waar het gaat om de veiligheid op wegen en paden en voor het behoud van gazons. Op iedere andere plek is het beter om het blad gewoon te laten liggen. Het beschermt de bodem en het bodemleven tegen vorst en het vormt een goede humuslaag. Onder het bladerdek leven tal van wormen, pissebedden en andere kriebelbeestjes. Egels en andere insectenetters zoals marterachtigen en vogels worden daar blij van. Bovendien hebben egels daar vaak al hun (winter)nest gemaakt.

Winterklare tuinen

Een tuin 'winterklaar' maken is inmiddels een achterhaald begrip. Gelukkig zijn er ook hoveniers die propageren dat het belangrijk is dat een tuin 'niet netjes' is. Door blad en snoeihout te laten liggen en een composthoop te maken zorgt u voor voedsel, schuil- en slaapplekken voor allerlei dieren. Door struiken kort te snoeien voor de winter wordt veel beschutting weggenomen en misschien ook wel takken, waaraan nog bessen zitten.

Egelsnelweg

Egels lopen zo'n 2 km per dag. Soms moeten ze daarbij wegen oversteken, wat niet altijd goed afloopt. Verbindingszones van dichte beplanting, heesters en bomen zijn daarom belangrijk. Schuttingen vormen een barrière in de bewegingsruimte. U kunt de egels helpen door aan de onderzijde openingen in de schutting te maken waardoor egels zich gemakkelijk van de ene tuin naar de andere kunnen verplaatsen. De burens, en de burens van de burens, enzovoort, moeten dat dan ook doen. Zo'n verbindingzone wordt wel een egelsnelweg genoemd, zie: www.egelwerkgroep.com Overigens, de egel maakt zijn winternest graag tegen een schutting, schuur of ander bouwwerk. Wees er dus op bedacht dat hij zich daar schuilhoudt. Probeer het nest niet te verstoren.

'Dode egel'

Als u in de winter een 'dode egel' ziet, betekent dit niet automatisch dat hij ook echt dood is. De kans is groot dat hij in winterslaap is. Hij voelt koud aan, de lichaamstemperatuur is gedaald tot 2 - 50 C en de ademhaling onregelmatig. Vindt u een gewond dier, neem dan contact op met de egelopvang of de dierenambulance. Als u de egel wilt bijvoeren geef dan geen melk, daar krijgt hij diarree van, maar liever kattenbrokjes. Bij voorkeur in een egelvoederhuis, zie: www.egelbescherming.nl

Jacqueline van Dam,
Boswachter Publiek Utrechts Landschap

Dit is een dode egel. Een egel in winterslaap ligt opgerold in een holletje bedekt met bladeren, onzichtbaar voor mensen. (foto: Egelwerkgroep Nederland)

Oud en nieuw

Vrolijk huppelt ze naast me over het snipperpad van het moerasbos. Ik laat me meevoeren door het kleine meisje, waarin ik mezelf af en toe nog zo goed herken. Oud en nieuw. Zij wijst me op de paddenstoelen langs het pad; glanzende oranje met witte franje, fragiele grijze en bruine op dunne steeltjes. De bruine paddenstoeltjes vallen niet op tussen het afgevallen blad, zijn zowat onzichtbaar. Ze lijken op popzwammen. "Straks goed je handen wassen oma, want paddenstoelen zijn giftig", drukt ze me op het hart. In die waarschuwing draait ze ineens de rollen om; zij oud en ik nieuw.

Vanuit het bos lopen we de weidsheid van de polder in en stoppen bij het aardkundig monument. De plaquette vertelt over de Westbroekse zodden met een geschiedenis van petgaten, legakkers, moerasbossen en trilvenen. Over zeldzame planten, turf steken lang geleden tot het huidige afgraven om 'nieuw leven in het veen' te brengen. Mijn jonge reisgenote springt op de stalen plaat met afbeelding van de zodden. Hij veert en doet haar geloven dat ze over trilveen loopt. De oude veenarbeider van staal kijkt toe. Oud en nieuw.

Over de slechte arbeidsomstandigheden en de ontluisterende armoede van de turfstekers wordt hier niet gerept. Geschiedenissen van toen, zij maakt er haar eigen verhaal van.

(Karien Scholten)

In haiku:
Samen onderweg
Oud en nieuw, een rollenspel
Alles relatief

advertentie

Groenekanseweg 168, Groenekan

"Wat schaft de pot?"

Afhalen of laten bezorgen.

woensdag t/m zondag

tussen 17.00 - 19.00 uur.

Bestellen kan tot 15.00 uur op de dag zelf.

Woe. 6-1	Saté van varkenshaas met atjar, kroepoek en frietjes	€ 11,50
Do. 7-1	Biefstuk met pepersaus en frietjes (€ 15,00)	Bezorgen + € 2,50 per bestelling
Vr. 8-1	Duo van zeebaars en victoriabaars, witte wijnsaus en frietjes	
Za. 9-1	Mexicaanse wrap met guacamole en frietjes	
Zo. 10-1		

Alle gerechten worden vergezeld door sla.

Toetje van de week: Trifle met Indische cake, chocolademousse en Zwitserse room € 5,00

Flesje huiswijn: € 12,50

Bestellen via: naastdeburen.ccvshop.nl
Mailen ook nog mogelijk.

Help de egels de winter door, bijvoorbeeld met een egelvoederhuis. (foto: Stichting Egelbescherming Nederland)

